

EUROPOS ŠALIŲ SUSITARIMAS DĖL KELIŲ TRANSPORTO PRIEMONIŲ EKIPAŽŲ, VAŽINĖJANČIŲ TARPTAUTINIAIS MARŠRUTAIS, DARBO (AETR)

Susitariančiosios Šalys,

norėdamos skatinti ir gerinti keleivių bei krovinių tarptautinį vežimą kelių transporto priemonėmis,

būdamos įsitikinusios, kad būtina pagerinti kelių eismo saugą, vadovaujantis Tarptautinės darbo organizacijos principais reglamentuoti kai kurias darbo sąlygas tarptautinio kelių transporto įmonėse ir bendradarbiauti taikant tam tikras priemones, užtikrinančias tokią reglamentavimą,

s u s i t a r ė:

1 straipsnis SĄVOKOS

Šiame Susitarime:

a) „transporto priemonė“ – bet kokia motorinė transporto priemonė arba priekaba; šis terminas taikomas bet kokiam transporto priemonių junginiui;

b) „motorinė transporto priemonė“ – bet kokia savaeigė kelių transporto priemonė, paprastai naudojama žmonėms ar kroviniams vežti keliais arba vilkti keliais transporto priemonės, skirtas žmonėms ar kroviniams vežti; šis terminas netaikomas žemės ūkio traktoriams;

c) „priekaba“ – bet kokia transporto priemonė, pritaikyta vilkti motorine transporto priemone; šis terminas taikomas ir puspriekabėms;

d) „puspriekabė“ – bet kokia priekaba, pritaikyta sukabinti su motorine transporto priemone taip, kad jos dalis remtųsi ant motorinės transporto priemonės ir šiai tektų laikyti didelę puspriekabės ir jos krovinio svorio dalį;

e) „transporto priemonių junginys“ – sukabintos kelios kelių transporto priemonės, kurios keliu važiuoja kaip viena transporto priemonė;

f) „didžiausia leidžiamoji masė“ – didžiausia pakrautos transporto priemonės masė, leidžiama valstybės, kurioje transporto priemonė registruota, kompetentingos institucijos;

g) „vežimas keliais“ – bet koks pakrautos ar nepakrautos transporto priemonės reisas, kai keleiviai ar kroviniai per visą kelionę ar jos dalį vežami visuomeniniam naudojimui skirtais keliais;

h) „tarptautinis vežimas keliais“ – bet koks vežimas keliais, kai kertama bent viena siena;

i) „reguliarūs reisai“ – reisai, kuriais keleiviai vežami nustatytu dažnumu ir maršrutu, kelionės metu juos paimant ir išleidžiant iš anksto tam tikslui numatytose sustojimo vietose.

Reisų priežiūros taisyklėse ar jas pakeičiančiuose Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų patvirtintuose ir vežėjo iki jiems įsigaliojant paskelbtuose dokumentuose turi būti nustatytos vežimo sąlygos, tarp jų ir reisų dažnis, tvarkaraštis, tarifų lentelė bei įsipareigojimas vežti keleivius, jei šios sąlygos nėra nustatytos įstatymuose ar taisyklėse.

Neatsižvelgiant į tai, kas organizuoja vežimą, reguliarūs reisai yra ir tokie, kai vežami tik tam tikrų nustatytų kategorijų keleiviai ir nevežami kiti keleiviai, jeigu vežama šios apibrėžties pirmoje pastraipoje nurodytomis sąlygomis. Tokie reisai, kaip darbininkų vežimas į darbovietes ir iš jų arba mokinių vežimas į mokyklas ir iš jų toliau vadinami „specialiais reguliariais reisais“;

j) „vairuotojas“ – asmuo, vairuojantis transporto priemonę net ir trumpą laiką tarpą arba vežamas transporto priemonėje, kai jo pareiga – prireikus ją vairuoti;

k) „ekipažo narys“ – vairuotojas ar kuris nors iš toliau nurodytų asmenų neatsižvelgiant į tai, ar jie samdomi, ar ne:

i) lydintysis asmuo, t. y. bet koks asmuo, lydintis vairuotoją, kad padėtų jam

- manevruoti, ir šiaip aktyviai dalyvaujantis transporto operacijose, nors ir nėra vairuotojas, apibūdintas šio straipsnio j punkte;
- ii) konduktorius, t. y. bet koks asmuo, lydintis keleivius vežančios transporto priemonės vairuotoją tam, kad išduotų bei tikrintų bilietus ar kitus dokumentus, suteikiančius keleiviams teisę važiuoti šia transporto priemone;
 - l) „savaitė“ – laikotarpis nuo pirmadienio 00.00 val. iki sekmadienio 24.00 val.;
 - m) „poilsis“ – bet koks nepertraukiamas laikotarpis, kai vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku;
 - n) „pertrauka“ – bet koks laikotarpis, per kurį vairuotojas nevairuoja transporto priemonės ar nedirba kitų darbų ir kuris skirtas tik jėgoms atgauti;
 - o) „kasdienio poilsio laikotarpis“ – tai kasdienis laiko tarpas, per kurį vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku, apimantis „normalų kasdienio poilsio laikotarpį“ arba „sutrumpintą kasdienio poilsio laikotarpį“:
 - i) „normalus kasdienio poilsio laikotarpis“ – mažiausiai 11 valandų poilsui skirtas laiko tarpas. Kaip alternatyva, šis normalus kasdienio poilsio laikotarpis gali būti suskirstytas į du laikotarpius, kai pirmasis yra mažiausiai 3 valandų nepertraukiamas laikotarpis, o antrasis – mažiausiai 9 valandų nepertraukiamas laikotarpis;
 - ii) „sutrumpintas kasdienio poilsio laikotarpis“ – mažiausiai 9 valandų, bet trumpesnis nei 11 valandų poilsui skirtas laiko tarpas;
 - p) „kassavaitinio poilsio laikotarpis“ – kassavaitinis laiko tarpas, per kurį vairuotojas gali laisvai disponuoti savo laiku, apimantis „normalų kassavaitinio poilsio laikotarpį“ ir „sutrumpintą kassavaitinio poilsio laikotarpį“:
 - i) „normalus kassavaitinio poilsio laikotarpis“ – mažiausiai 45 valandų poilsui skirtas laiko tarpas;
 - ii) „sutrumpintas kassavaitinio poilsio laikotarpis“ – trumpesnis nei 45 valandų poilsui skirtas laiko tarpas, kuris, laikantis šio Susitarimo 8 straipsnio 6 dalyje nustatytų sąlygų, gali būti sutrumpintas ne daugiau kaip iki 24 valandų iš eilės;
 - q) „kitas darbas“ – bet kokia darbinė veikla, įskaitant bet kokią darbą tam pačiam arba kitam darbdaviui transporto arba kitame sektoriuje, išskyrus vairavimą. Į šią sąvoką neįtrauktas laukimo ir kitas laikas, kuris nėra skirtas vairavimui, ar laikas, praleistas judančioje transporto priemonėje, kelte arba traukinyje;
 - r) „vairavimo trukmė“ – tai vairavimo veiksmų trukmė, užregistruota automatiškai arba pusiau automatiškai arba rankiniu būdu pagal šio Susitarimo sąlygas;
 - s) „kasdienio vairavimo trukmė“ – tai visa vairavimo trukmė nuo vieno kasdienio poilsio laikotarpio pabaigos iki kito kasdienio poilsio laikotarpio pradžios arba tarp kasdienio poilsio laikotarpio ir kassavaitinio poilsio laikotarpio;
 - t) „kassavaitinė vairavimo trukmė“ – tai visa vairavimo trukmė per savaitę;
 - u) „vairavimo laikotarpis“ – tai suminė vairavimo trukmė nuo tada, kai vairuotojas pradeda vairuoti po poilsio laikotarpio ar pertraukos iki kito poilsio laikotarpio ar pertraukos. Vairavimo laikotarpis gali būti nepertraukiamas arba pertraukiamas;
 - v) „darbas su porininkais“ – tai padėtis, kai kiekvieną vairavimo laikotarpį tarp dviejų kasdienio poilsio laikotarpių paeiliui arba tarp kasdienio poilsio laikotarpio ir kassavaitinio poilsio laikotarpio transporto priemonėje yra bent du ją vairuoti turintys vairuotojai. Pirmą darbo su porininkais valandą kitam vairuotojui ar vairuotojams būti nebūtina, tačiau likusį laikotarpį jų buvimas privalomas;
 - w) „transporto ūkio subjektas“ – tai bet koks fizinis ar juridinis asmuo, juridinio asmens statuso neturinti pelno arba ne pelno organizacija ar asmenų grupė, arba oficiali institucija, turinti savarankišką juridinio asmens statusą arba priklausanti nuo šį statusą turinčios institucijos, kurie užsiima vežimu keliais samdos pagrindais ar už atlygį arba savo sąskaita.

2 straipsnis

TAIKYMO SRITIS

1. Šis Susitarimas taikomas kiekvienos Susitariančiosios Šalies teritorijoje visam tarptautiniam vežimui keliais, kai važiuojama bet kokia transporto priemone, registruota tos Susitariančiosios Šalies teritorijoje arba bet kokios kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

2. Tačiau jei Susitariančiosios Šalys, kurių teritorijose vykdomas vežimas, nesusitaria kitaip, šis Susitarimas netaikomas tarptautiniam vežimui keliais, jei jis vykdomas:

a) kroviniams vežti naudojamomis transporto priemonėmis, kurių didžiausia leidžiamoji masė kartu su priekaba ar puspriekabe neviršija 3,5 tonos;

b) keleiviams vežti naudojamomis transporto priemonėmis, kurios pagal savo konstrukciją ir įrangą yra skirtos vežti ne daugiau kaip devynis asmenis, įskaitant vairuotoją, ir yra skirtos šiam tikslui;

c) transporto priemonėmis, vežančiomis keleivius reguliariais, ne ilgesniais nei 50 kilometrų, reisais;

d) transporto priemonėmis, kurių didžiausias leistinas greitis neviršija 40 kilometrų per valandą;

e) transporto priemonėmis, kurios priklauso arba kurias be vairuotojo nuomojasi ginkluotosios pajėgos, civilinės gynybos tarnybos, ugniagesiai ir už viešosios tvarkos palaikymą atsakingos tarnybos, kai vežama vykdant šioms tarnyboms paskirtas užduotis ir vežimas yra jų kontroliuojamas;

f) transporto priemonėmis, naudojamomis susidarius kritinei padėčiai ar vykdant gelbėjimo darbus, įskaitant transporto priemones nekomerciniam humanitarinės pagalbos vežimui;

g) specialiomis medicinos tikslams skirtomis transporto priemonėmis;

h) specialiomis avarinėmis transporto priemonėmis, naudojamomis ne daugiau kaip 100 km spinduliu nuo nuolatinės jų laikymo vietos;

i) transporto priemonėmis, kurios išbandomos keliuose siekiant jas techniškai patobulinti, remontuoti ar techniškai prižiūrėti, taip pat naujomis ar perdirbtomis, bet nepradėtomis eksploatuoti transporto priemonėmis;

j) transporto priemonėmis, kurių didžiausia leidžiamoji masė neviršija 7,5 tonos ir kurios naudojamos kroviniams vežti ne komerciniais tikslais;

k) komercinėmis transporto priemonėmis, kurios pagal Susitariančiosios Šalies, kurioje jomis važiuojama, įstatymus turi istorinį statusą ir yra naudojamos nekomerciniam keleivių ar krovinių vežimui.

3 straipsnis

KAI KURIŲ SUSITARIMO NUOSTATŲ TAIKYMAS VEŽIMUI KELIAIS, KAI TRANSPORTO PRIEMONĖS YRA REGISTRUOTOS PRIE ŠIO SUSITARIMO NEPRISIJUNGUSIOSE VALSTYBĖSE

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis bet kokioms transporto priemonėms, vykdančioms tarptautinį vežimą keliais ir registruotoms valstybėse, kurios nėra prisijungusios prie šio Susitarimo, savo teritorijoje taiko ne mažiau griežtas nuostatas, negu nustatytos šio Susitarimo 5, 6, 7, 8, 9 ir 10 straipsniuose.

2. a) Tačiau jei transporto priemonė registruota valstybėje, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, kiekviena Susitariančioji Šalis gali reikalauti, kad vietoj kontrolės prietaiso, atitinkančio šio Susitarimo priede išdėstytus reikalavimus, būtų naudojami kasdieniai registracijos lapai, kuriuos už laiką nuo įvažiavimo į pirmosios Susitariančiosios Šalies teritoriją momento kiekvienas ekipažo narys užpildo ranka.

b) Šiuo tikslu kiekvienas ekipažo narys, naudodamasis šio Susitarimo priedo 12 straipsnyje nurodytais grafiniais ženklais, savo registracijos lape privalo užrašyti informaciją

apie savo veiklos ir poilsio laikotarpius.

4 straipsnis

BENDRIEJI PRINCIPAI

Kiekviena Susitariančioji Šalis gali taikyti didesnius minimalius ar mažesnius maksimalius reikalavimus nei nurodytieji 5–8 straipsniuose. Tačiau šio Susitarimo nuostatos turi būti taikomos vairuotojams, vykdančioms tarptautinį vežimą keliais transporto priemonėmis, registruotomis kitoje Susitariančiojoje Šalyje arba valstybėje, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo.

5 straipsnis

EKIPAŽAI

1. Krovinius vežantis vairuotojas turi būti ne jaunesnis negu:

a) jei vairuoja transporto priemonę, kurios didžiausia leidžiamoji masė kartu su priekaba ar puspriekabe neviršija 7,5 tonos – 18 metų;

b) jei vairuojamos kitos transporto priemonės:

– 21 metų arba

– 18 metų, jei šis asmuo turi vienos iš Susitariančiųjų Šalių pripažintą profesinės kompetencijos pažymėjimą, patvirtinantį, kad jis yra baigęs transporto priemonių, kuriomis keliais vežami kroviniai, vairuotojų rengimo kursus. Susitariančiosios Šalys informuoja viena kitą apie savo valstybėje nustatytą minimalų profesinio parengimo lygį ir kitas svarbias sąlygas, keliamas vairuotojams, kurie vykdo tarptautinį krovinių vežimą pagal šį Susitarimą.

2. Keleivius vežantis vairuotojas turi būti ne jaunesnis negu 21 metų.

Vairuotojas, vežantis keleivius maršrutais, ilgesniais kaip 50 kilometrų nuo transporto priemonės nuolatinės laikymo vietos, dar turi atitikti vieną iš šių sąlygų:

a) vairuotojas turi būti ne mažiau kaip vienus metus vežiojęs krovinius transporto priemone, kurios didžiausia leistina masė didesnė kaip 3,5 tonos;

b) vairuotojas turi būti ne mažiau kaip vienus metus vežiojęs keleivius maršrutais, ne ilgesniais kaip 50 kilometrų nuo transporto priemonės nuolatinės laikymo vietos, arba vežiojęs keleivius maršrutais, kuriems netaikomos šio Susitarimo nuostatos, jei kompetentinga institucija pripažįsta, kad vykdydamas tokį vežimą jis įgijo būtina profesinę patirtį;

c) turi turėti vienos iš Susitariančiųjų Šalių pripažintą profesinės kompetencijos pažymėjimą, patvirtinantį, kad jis yra baigęs transporto priemonių, kuriomis keliais vežami žmonės, vairuotojų rengimo kursus.

6 straipsnis

VAIRAVIMO TRUKMĖ

1. Kasdienio vairavimo trukmė, apibrėžta šio Susitarimo 1 straipsnio s punkte, negali viršyti 9 valandų. Ne dažniau kaip du kartus per savaitę kasdienio vairavimo trukmė gali būti pailginta daugiausia iki 10 valandų.

2. Kassavaitinio vairavimo trukmė, apibrėžta šio Susitarimo 1 straipsnio t punkte, negali viršyti 56 valandų.

3. Bendra vairavimo trukmė per dvi savaites paeiliui negali viršyti 90 valandų.

4. Kasdienio ir kassavaitinio vairavimo trukmė apima visą vairavimo trukmę vairuojant Susitariančiosios Šalies ar valstybės, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, teritorijoje.

5. 1 straipsnio q punkte apibrėžtos veiklos trukmę, taip pat transporto priemonės, naudojamos operacijoms, kurioms netaikomas šis Susitarimas, vairavimo trukmę vairuotojas registruoja kaip „kitus darbus“, taip pat jis registruoja visus „buvimo darbe“ laikotarpius,

apibrėžtus šio Susitarimo priedo 12 straipsnio 3 dalies c punkte. Šie įrašai atliekami ranka registracijos lape ar spaudinyje arba naudojant įrašymo įrangos rankinio duomenų įrašymo mechanizmą.

7 straipsnis PERTRAUKOS

1. Po keturių su puse valandų vairavimo vairuotojas, jeigu jis nepradedą naudoti poilsio laikotarpio, turi daryti ne trumpesnę kaip 45 minučių pertrauką.

2. Ši pertrauka, apibrėžta šio Susitarimo 1 straipsnio n punkte, gali būti pakeičiama ne trumpesne kaip 15 minučių pertrauka, po kurios eitų ne trumpesnė kaip 30 minučių pertrauka ir šios pertraukos per laiko tarpą būtų paskirstytos taip, kad būtų laikomasi 1 dalies reikalavimų.

3. Vykdam šio straipsnio reikalavimus laukimo laikas ir laikas, neskirtas transporto priemonės vairavimui, bet praleistas judančioje transporto priemonėje, kelte ar traukinyje, nelaikomas „kitu darbu“, apibrėžtu šio Susitarimo 1 straipsnio q punkte, ir turi būti laikomas „pertrauka“.

4. Šiuo straipsniu reglamentuojamos pertraukos nelaikomos kasdienio poilsio laikotarpiais.

8 straipsnis POILSIO LAIKOTARPIAI

1. Vairuotojas privalo pasinaudoti kasdienio ir kassavaitinio poilsio laikotarpiais, apibrėžtais šio Susitarimo 1 straipsnio o ir p punktuose.

2. Per 24 valandas nuo panaudoto kasdienio poilsio laikotarpio arba kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos vairuotojas turi būti pasinaudojęs kitu kasdienio poilsio laikotarpiu.

Jei į tą 24 valandų laiko tarpą patenkantis kasdienio poilsio laikotarpis trunka ne trumpiau kaip 9 valandas, bet yra trumpesnis nei 11 valandų, šis kasdienio poilsio laikotarpis laikomas sutrumpintu kasdienio poilsio laikotarpiu.

3. Nukrypstant nuo 2 dalies nuostatų, per 30 valandų nuo kasdienio arba kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos, vairuotojas, dirbantis su porininkais, turi būti pasinaudojęs kitu mažiausiai 9 valandų kasdienio poilsio laikotarpiu.

4. Kasdienio poilsio laikotarpis gali būti pratęsimas, kad sudarytų normalų arba sutrumpintą kassavaitinio poilsio laikotarpį.

5. Tarp bet kurių dviejų kassavaitinio poilsio laikotarpių vairuotojas gali pasinaudoti daugiausia trimis sutrumpintais kasdienio poilsio laikotarpiais.

6. a) Per bet kurias dvi savaites iš eilės vairuotojas turi pasinaudoti bent:

i) dviem normaliais kassavaitinio poilsio laikotarpiais arba

ii) vienu normaliu kassavaitinio poilsio laikotarpiu ir vienu sutrumpintu mažiausiai 24 valandų kassavaitinio poilsio laikotarpiu. Tačiau sutrumpinimas turi būti kompensuojamas lygiaverčiu poilsiui skirtu laiko tarpu, kuriuo visu iš karto pasinaudojama iki tol, kol po atitinkamos savaitės praeis trys savaitės.

Kassavaitinio poilsio laikotarpis prasideda ne vėliau kaip po šešių 24 valandų trukmės laiko tarpų nuo panaudoto kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos.

b) Nukrypstant nuo 6 dalies a punkto nuostatų, vairuotojas, teikiantis tarptautines vienkartinės keleivių vežimo paslaugas, išskyrus reguliarius reisu, gali atidėti kassavaitinio poilsio laikotarpį ne ilgiau kaip dvylikai 24 valandų trukmės laikotarpių paeiliui po ankstesnio normalaus kassavaitinio poilsio laikotarpio, jeigu:

i) reisas trunka mažiausiai 24 valandas iš eilės Susitariančiosios Šalies arba trečiosios šalies, kuri nėra ta šalis, kurioje reisas buvo pradėtas, teritorijoje ir

- ii) pagal šią nukrypti leidžiančią nuostatą, vairuotojas pasinaudoja:
 - a) dviem normaliais kassavaitinio poilsio laikotarpiais arba
 - b) vienu normaliu kassavaitinio poilsio laikotarpiu ir vienu sutrumpintu mažiausiai 24 valandų kassavaitinio poilsio laikotarpiu. Tačiau sutrumpinimas turi būti kompensuojamas lygiaverčiu poilsiui skirtu laiko tarpu, kuriuo visu iš karto pasinaudojama prieš pasibaigiant trečiai savaitei po to, kai pasinaudota nukrypti leidžiančia nuostata,

ir

- iii) praėjus ketveriems metams nuo tada, kai šalis, kurioje registruota transporto priemonė, įdiegė skaitmeninį tachografą, transporto priemonėje yra įrengtas skaitmeninis tachografas pagal Priedo 1 B priedėlio reikalavimus, ir
- iv) nuo 2014 m. sausio 1 d., kai vairuojama nuo 22.00 val. iki 06.00 val., transporto priemonėje yra daugiau nei vienas vairuotojas arba 7 straipsnyje nurodytas vairavimo laikotarpis sutrumpinamas iki trijų valandų.
 - c) Nukrypstant nuo šio straipsnio 6 dalies a punkto nuostatų, su porininkais dirbantys vairuotojai kiekvieną savaitę privalo pasinaudoti ne trumpesniu kaip 45 valandų normaliu kassavaitinio poilsio laikotarpiu. Šis laikas gali būti trumpinamas iki ne mažiau kaip 24 valandų (sutrumpintas kassavaitinio poilsio laikotarpis). Tačiau sutrumpinimas turi būti kompensuojamas lygiaverčiu poilsiui skirtu laiko tarpu, kuriuo visu iš karto pasinaudojama iki tol, kol po atitinkamos savaitės praeis trys savaitės.

Kassavaitinio poilsio laikotarpis prasideda ne vėliau kaip po šešių 24 valandų trukmės laiko tarpų nuo panaudoto kassavaitinio poilsio laikotarpio pabaigos.

7. Poilsis, kuriuo naudojama kaip kompensacija už sutrumpintą kassavaitinio poilsio laikotarpį, turi būti pridėtas prie kito ne trumpesnio kaip 9 valandų poilsio laikotarpio.

8. Vairuotojui nusprendus kasdienio poilsio ir sutrumpinto kassavaitinio poilsio laikotarpiais galima pasinaudoti transporto priemonėje ne nuolatinėje jos laikymo vietoje, jei joje kiekvienam vairuotojui yra specialiai įrengtos miegojimo vietos, o transporto priemonė stovi vietoje.

9. Kassavaitinio poilsio laikotarpis, kuris prasideda vieną savaitę ir baigiasi kita, gali būti priskirtas vienai ar kitai iš tų savaičių, bet ne abiem.

8 bis straipsnis

NUO 8 STRAIPSNIO LEIDŽIANČIOS NUKRYPTI NUOSTATOS

1. Nukrypstant nuo 8 straipsnio nuostatų, kai vairuotojas lydi keltu ar traukiniu vežamą transporto priemonę ir naudojasi normaliu kasdienio poilsio laikotarpiu, šis laikotarpis gali būti pertrauktas ne daugiau negu du kartus kitai veiklai vykdyti, tačiau tik tuomet, jei laikomasi šių reikalavimų:

- a) kasdienio poilsio laikotarpio dalimi, praleidžiama sausumoje ir ne traukinyje, vairuotojas gali pasinaudoti prieš kasdienio poilsio laikotarpio dalį, kai jis ilsisi kelte arba traukinyje, arba po jos;

- b) laikotarpis tarp dviejų kasdienio poilsio laikotarpio dalių turi būti kuo trumpesnis ir jokių būdu neviršyti vienos valandos prieš pakrovimą (į keltą arba traukinį) ar po iškrovimo, įskaitant muitinės formalumus pakraunant ar iškraunant.

Per visas kasdienio poilsio laikotarpio dalis vairuotojas privalo turėti galimybę pasinaudoti gultu ar atlenkiama lova.

2. Laikas, praleistas vykstant į vietą, iš kur paimama transporto priemonė, kuriai taikomas šis Susitarimas, ar grįžtant iš tos vietos, jei transporto priemonė nelaikoma prie vairuotojo namų ar darbdavio veiklos vietoje, kurioje vairuotojas paprastai dirba, nelaikomas poilsiu ar pertrauka, išskyrus atvejus, kai vairuotojas yra kelte arba traukinyje ir turi galimybę pasinaudoti gultu ar lova.

3. Laikas, kurį vairuotojas praleidžia vairuodamas transporto priemonę, kuriai šis Susitarimas netaikomas, kad nuvažiuotų iki transporto priemonės, kuriai šis Susitarimas taikomas, arba grįžtų ją palikęs, jei ji yra ne prie vairuotojo namų ar darbdavio veiklos vietoje, kurioje vairuotojas paprastai dirba, laikomas „kitais darbais“.

9 straipsnis IŠIMTYS

Tais atvejais, kai saugiam eismui keliuose nekeliamas pavojus, ir siekiant sudaryti galimybes transporto priemonei pasiekti stovėjimui tinkamą vietą, vairuotojas gali nukrypti nuo šio Susitarimo nuostatų, kad užtikrintų asmenų, pačios transporto priemonės ar ja vežamo krovinio saugumą. Atvykęs į stovėti tinkamą vietą, vairuotojas nedelsdamas įrašymo įrangos registracijos lape ar spaudinyje arba darbo grafike ranka įrašo šio nukrypimo pobūdį ir priežastį.

10 straipsnis KONTROLĖS PRIETAISAS

1. Susitariančiosios Šalys nustato, kad kontrolės prietaisas jų teritorijoje registruotose transporto priemonėse įrengiamas ir naudojamas pagal šio Susitarimo ir jo priedo bei priedėlių reikalavimus.

2. Šiame Susitarime reglamentuojamo kontrolės prietaiso sandara, įrengimas, naudojimas ir tikrinimas turi atitikti šio Susitarimo ir jo priedo bei priedėlių reikalavimus.

3. Kontrolės prietaisas, atitinkantis 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamente (EEB) Nr. 3821/85 nustatytus konstrukcijos, įrengimo, naudojimo ir bandymo reikalavimus, laikomas atitinkančiu šio Susitarimo ir jo priedo bei priedėlių reikalavimus.

11 straipsnis TRANSPORTO ŪKIO SUBJEKTO VYKDOMA KONTROLĖ

1. Transporto ūkio subjektas turi taip organizuoti vežimą keliais ir tinkamai parengti ekipažo narius, kad jie galėtų laikytis šio Susitarimo nuostatų.

2. Transporto ūkio subjektas, pasinaudodamas visais turimais dokumentais, tokiais kaip individualios kontrolės knygelės, privalo nuolat tikrinti vairavimo, kito darbo ir poilsio trukmę. Nustatęs šio Susitarimo pažeidimo atvejus, jis privalo nedelsdamas juos pašalinti ir imtis priemonių, kad ateityje jie nepasikartotų, pavyzdžiui, pakeisti darbo grafikus ir maršrutus.

3. Transporto ūkio subjektas nemoka samdomiems vairuotojams jokių išmokų, netgi premijų ar priedų prie atlyginimo už nuvažiuotą atstumą ir (arba) vežamų krovinių kiekį, jei šių mokėjimų pobūdis kelia grėsmę saugiam eismui keliuose ir (arba) skatina pažeisti šį Susitarimą.

4. Transporto ūkio subjektas atsako už jo vairuotojų padarytus pažeidimus, net jei jie buvo padaryti kitos Susitariančiosios Šalies arba valstybės, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, teritorijoje.

Nepažeidžiant Susitariančiųjų Šalių teisės taikyti transporto ūkio subjektams visišką atsakomybę, Susitariančiosios Šalys gali laikyti šiuos ūkio subjektus atsakingais atsižvelgiant į tai, ar jie pažeidė 1 ir 2 dalių nuostatas. Susitariančiosios Šalys gali svarstyti bet kokius įrodymus, kad transporto ūkio subjektas negali būti pagrįstai laikomas atsakingu už padarytą pažeidimą.

5. Ūkio subjektai, krovinių siuntėjai, ekspeditoriai, kelionių organizatoriai, pirminiai rangovai, subrangovai ir vairuotojų įdarbinimo agentūros užtikrina, kad sutartimi sulgytas vežimo laiko grafikas atitiktų šio Susitarimo reikalavimus.

12 straipsnis

PRIEMONĖS, KURIOMIS UŽTIKRINAMAS SUSITARIMO ĮGYVENDINIMAS

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis turi imtis visų reikiamų priemonių, kuriomis užtikrinama šio Susitarimo nuostatų laikymasis, visų pirma atliekant atitinkamus patikrinimus keliuose ir transporto ūkio subjektuose taip, kad per metus būtų patikrinta didelė atrankinė ir tipinė dalis vairuotojų, transporto ūkio subjektų ir visų kategorijų transporto priemonių, kurioms taikomas šis Susitarimas.

- a) Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos patikrinimus organizuoja taip, kad:
 - i) kiekvienais kalendoriniais metais būtų patikrinta ne mažiau kaip 1 proc. darbo dienų, kurias dirbo transporto priemonių, kurioms taikomas šis Susitarimas, vairuotojai. Nuo 2010 m. sausio 1 d. turi būti patikrinta ne mažiau kaip 2 proc., o nuo 2012 m. sausio 1 d. – ne mažiau kaip 3 proc. darbo dienų;
 - ii) ne mažiau kaip 15 proc. visų patikrintų darbo dienų būtų patikrinta keliuose ir ne mažiau kaip 25 proc. – transporto ūkio subjektuose. Nuo 2010 m. sausio 1 d. ne mažiau kaip 30 proc. visų patikrintų darbo dienų turi būti patikrinta keliuose ir ne mažiau kaip 50 proc. – transporto ūkio subjektuose.
- b) Atliekant patikras keliuose, tikrinama:
 - i) kasdienio ir kassavaitinio vairavimo trukmė, pertraukos ir kasdienio bei kassavaitinio poilsio laikotarpiai;
 - ii) ankstesnių dienų registracijos lapai, kurie privalo būti transporto priemonėje, ir (arba) to paties laikotarpio duomenys, saugomi vairuotojo kortelėje ir (arba) kontrolės prietaiso atmintyje ir (arba) spaudiniuose;
 - iii) tinkamas kontrolės prietaiso veikimas.

Šie patikrinimai turi būti atliekami neišskiriant kokių nors konkrečių transporto priemonių, transporto ūkio subjektų ir vairuotojų dėl jų priklausymo vienai ar kitai šaliai bei nepaisant išvykimo ar atvykimo vietos ar tachografo tipo.

- c) Atliekant patikrinimus transporto ūkio subjektuose, be tų dalykų, kurie tikrinami per patikrinimus keliuose bei laikantis Priedo 11 straipsnio 2 dalies nuostatų, tikrinama:
 - i) kassavaitinio poilsio laikotarpiai ir vairavimo trukmė tarp šių laikotarpių;
 - ii) vairavimo trukmės ribojimo dviem savaitėmis laikymasis;
 - iii) kassavaitinio poilsio laikotarpių, sutrumpintų pagal 8 straipsnio 6 dalį, kompensavimas;
 - iv) registracijos lapų naudojimas ir (arba) transporto priemonės ir vairuotojo kortelės duomenys bei spaudiniai ir (arba) vairuotojo daromi įrašai apie vairuotojo darbo laiko organizavimą.

2. Teikdamos abipusę pagalbą Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos reguliariai siunčia viena kitai visą turimą informaciją apie:

- i) šio Susitarimo pažeidimus, įvykdytus kitos šalies vežėjų, ir visas už šiuos pažeidimus taikytas sankcijas;
- ii) sankcijas, kurias Susitariančioji Šalis taikė savo vežėjams už pažeidimus, padarytus kitos Susitariančiosios Šalies teritorijoje.

Jei padaromi rimti pažeidimai, turi būti pateikta informacija ir apie taikytas sankcijas.

3. Jeigu kelyje tikrinant transporto priemonės, registruotos kitoje Susitariančiojoje Šalyje, vairuotoją esama pagrindo spėti, kad buvo padaryti pažeidimai, kurių tikrinimo metu negalima nustatyti dėl būtinų duomenų stokos, suinteresuotos Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos turi padėti viena kitai išsiaiškinti padėtį. Tais atvejais, kai Susitariančiosios Šalies kompetentinga institucija šiuo tikslu patikrina transporto ūkio subjektą, apie tokio patikrinimo rezultatus turi būti pranešta kitai suinteresuotai Susitariančiajai Šaliai.

4. Susitariančiosios Šalys bendradarbiauja tarpusavyje organizuodamos suderintus

patikrinimus keliuose.

5. Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisija kas dvejus metus skelbia pranešimą apie tai, kaip Susitariančiosios Šalys taiko šio straipsnio 1 dalį.

6. a) Susitariančioji Šalis įgalioja savo kompetentingas institucijas taikyti sankcijas vairuotojui už jos teritorijoje nustatytą šio Susitarimo pažeidimą, už kurį sankcija dar nebuvo taikyta, net ir tuo atveju, jei šis pažeidimas padarytas kitos Susitariančiosios Šalies ar valstybės, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, teritorijoje;

b) Susitariančioji Šalis įgalioja savo kompetentingas institucijas taikyti sankcijas transporto ūkio subjektui už jos teritorijoje nustatytą šio Susitarimo pažeidimą, už kurį sankcija dar nebuvo taikyta, net ir tuo atveju, jei šis pažeidimas padarytas kitos Susitariančiosios Šalies ar valstybės, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, teritorijoje.

Išimties tvarka, kai nustatomas pažeidimas, kurį padarė kitoje Susitariančiojoje Šalyje arba valstybėje, kuri nėra prisijungusi prie šio Susitarimo, įsteigtas transporto ūkio subjektas, sankcija taikoma dvišaliame tų Šalių susitarime dėl kelių transporto nustatyta tvarka.

Nuo 2011 m. Susitariančiosios Šalys svarsto galimybę panaikinti 6 dalies b punkte nustatytą išimtį, atsižvelgdamos į visų Susitariančiųjų Šalių pasirengimą tokiam panaikinimui.

7. Kiekvienu atveju, kai Susitariančioji Šalis pradeda procesinius veiksmus arba taiko sankciją už konkretų pažeidimą, ji raštu pateikia vairuotojui tinkamus to įrodymus.

8. Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad proporcingų sankcijų sistema, kuri gali apimti ir finansines sankcijas, galiotų šio Susitarimo nuostatas pažeidžiantiems transporto ūkio subjektams, susijusiems siuntėjams, ekspeditoriams, kelionių organizatoriams, pagrindiniams rangovams, subrangovams ir vairuotojų įdarbinimo agentūroms.

12 bis straipsnis **PAVYZDINĖS TIPINĖS FORMOS**

1. Siekiant palengvinti tarptautinius patikrinimus keliuose, į šio Susitarimo priedą, kuris bus papildytas nauju 3 priedėliu, bus įtrauktos ir prireikus naudojamos pavyzdinės tipinės formos. Šios formos bus įtrauktos arba iš dalies keičiamos 22 *ter* straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Pavyzdinės formos, pateiktos 3 priedėlyje, neprivalomos. Tačiau jei jos vis dėlto būtų naudojamos, jose turi būti laikomasi nustatyto turinio, ypač numeracijos, eiliškumo ir punktų pavadinimų.

3. Susitariančiosios Šalys gali šiuos duomenis papildyti kita informacija pagal nacionalinius ar regioninius reikalavimus. Šios papildomos informacijos jokiais aplinkybėmis negali būti reikalaujama pateikti, kai vežimą organizuoja kita Susitariančioji Šalis arba trečioji šalis. Ji turi būti pateikiama visiškai atskirai nuo duomenų, pateikiamų tarptautinio vežimo atveju.

4. Šios formos pripažįstamos atliekant bet kokį patikrinimą keliuose šio Susitarimo Susitariančiųjų Šalių teritorijoje.

13 straipsnis **PEREINAMOSIOS NUOSTATOS**

1. Visos naujos šio Susitarimo, įskaitant jo priedą ir 1 B bei 2 priedėlius, nuostatos, susijusios su skaitmeninio kontrolės prietaiso įdiegimu, tampa privalomos šalims, kurios yra šio Susitarimo Susitariančiosios Šalys, ne vėliau kaip praėjus ketveriems metams nuo atitinkamų pataisų, priimtų 21 straipsnyje nustatyta tvarka, įsigaliojimo dienos. Tai reiškia, kad visose transporto priemonėse, kurioms taikomas šis Susitarimas ir kurios pradėtos naudoti šiam laikui pasibaigus, turi būti įrengtas šiuos naujus reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas. Šį ketverių metų laikotarpį tos Susitariančiosios Šalys, kurios dar neįgyvendino šių pataisų savo šalyse, priima savo teritorijoje kitoje šio Susitarimo Susitariančiojoje Šalyje registruotas transporto priemonės, kuriose jau įrengtas toks skaitmeninis kontrolės prietaisas,

ir vykdo jų kontrolę.

2. a) Susitariančiosios Šalys imasi būtinų priemonių, kad ne vėliau kaip likus trims mėnesiams iki 1 dalyje nustatyto ketverių metų laikotarpio pabaigos likus trims mėnesiams galėtų išduoti šio Susitarimo priede su visomis jo pataisomis nurodytas vairuotojo korteles. Šio mažiausio trijų mėnesių laikotarpio turi būti laikomasi ir tuo atveju, kai Susitariančioji Šalis, dar nesibaigus ketverių metų laikotarpiui, įgyvendina nuostatas, susijusias su skaitmeniniu kontrolės prietaisu, atitinkančiu šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus. Tokios Susitariančiosios Šalys nuolat informuoja Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupės sekretoriata apie pažangą savo teritorijoje diegiant šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantį skaitmeninį kontrolės prietaisą.

b) Kol Susitariančiosios Šalys dar nėra pradėjusios išduoti a dalyje minimų vairuotojo kortelių, šio Susitarimo priedo 14 straipsnio nuostatos taikomos vairuotojams, kurių reikalaujama vairuoti transporto priemones su įrengtu šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus atitinkančiu skaitmeniniu kontrolės prietaisu.

3. Visi ratifikavimo ar prisijungimo dokumentai, kuriuos valstybė perduoda saugoti tuomet, kai įsigalioja 1 dalyje nurodytos pataisos, laikomi taikomais šiam Susitarimui su visomis jo pataisomis, įskaitant 1 dalyje nurodytą įgyvendinimo laikotarpį.

Jei valstybė prie šio Susitarimo prisijungia iki 1 dalyje nurodyto laikotarpio pabaigos likus mažiau negu dvejiems metams, ji, perduodama saugoti ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą, depozitarui nurodo, kada skaitmeninis kontrolės prietaisas bus įdiegtas ir pradėtas naudoti jos teritorijoje. Tokia valstybė gali pasinaudoti ne ilgesniu nei dveji metai nuo šio Susitarimo įsigaliojimo tai valstybei pereinamuoju laikotarpiu. Depozitaras apie tai informuoja visas Susitariančiąsias Šalis.

Šios dalies nuostatos taikomos ir tuo atveju, kai valstybė prie šio Susitarimo prisijungia pasibaigus 1 dalyje nurodytam ketverių metų įgyvendinimo laikotarpiui.

13 bis straipsnis

PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

Šio Susitarimo priedo 12 straipsnio 7 dalies a ir b punktų pabaigoje minimos nuostatos pradedamos taikyti praėjus trims mėnesiams nuo šios pataisos įsigaliojimo.

14 straipsnis

BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

1. Šį Susitarimą bus galima pasirašyti iki 1971 m. kovo 31 d., o vėliau prie jo galės prisijungti Europos ekonomikos komisijos valstybės narės bei valstybės, kurioms pagal šios komisijos veiklos sąlygų 8 punkto nuostatas leista dalyvauti komisijoje kaip konsultantėms.

2. Šis Susitarimas turi būti ratifikuotas.

3. Ratifikavimo ar prisijungimo dokumentai perduodami saugoti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

4. Šis Susitarimas įsigalioja šimtas aštuoniasdešimtą dieną po to, kai įteikiamas saugoti aštuntasis ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas.

5. Kiekvienoje valstybėje, kuri ratifikuoja šį Susitarimą ar prisijungia prie jo po to, kai aštuntasis ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas, minimas šio straipsnio 4 dalyje, perduodamas saugoti, šis Susitarimas įsigalioja praėjus šimtui aštuoniasdešimčiai dienų po to, kai ši valstybė įteikia saugoti savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą.

15 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali denonsuoti šį Susitarimą, nusiųsdama pranešimą apie tai Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui.

2. Denonsavimas įsigalioja praėjus šešioms mėnesiams nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius gauna tokį pranešimą.

16 straipsnis

Šis Susitarimas netenka galios, jei jam įsigaliojus kurį nors dvylikos mėnesių laikotarpį Susitariančiųjų Šalių būna mažiau nei trys.

17 straipsnis

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama šį Susitarimą, atiduodama saugoti savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą arba kada nors vėliau Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui skirtame pranešime, gali paskelbti, kad šis Susitarimas galioja visoje jos teritorijoje arba toje teritorijos dalyje, kurioje ji yra atsakinga už tarptautinius ryšius. Šis Susitarimas pranešime nurodytoje teritorijoje ar teritorijose bus taikomas praėjus šimtui aštuoniasdešimčiai dienų po to, kai Generalinis Sekretorius gaus minėtąjį pranešimą, arba, jei tą dieną šis Susitarimas dar nebus įsigaliojęs, nuo jo įsigaliojimo dienos.

2. Kiekviena valstybė, pagal šio straipsnio 1 dalį paskelbusi, kad šis Susitarimas taikomas teritorijoje, kurioje ji yra atsakinga už tarptautinius ryšius, pagal šio Susitarimo 15 straipsnį gali denonsuoti šį Susitarimą atskirai tai teritorijai.

18 straipsnis

1. Bet koks ginčas, kilęs tarp dviejų ar daugiau Susitariančiųjų Šalių joms aiškinant ar taikant šį Susitarimą, pagal galimybes turi būti sprendžiamas besiginčijančių šalių derybomis.

2. Bet koks ginčas, kurio nepavyksta išspręsti derybomis, vienos iš Susitariančiųjų Šalių, tarp kurių kilo ginčas, prašymu turi būti perduodamas arbitražui ir atitinkamai – vienam arbitrai ar keliems arbitrams, parinktiems bendru abiejų besiginčijančių šalių susitarimu. Jeigu per tris mėnesius nuo prašymo įteikimo arbitražui dienos besiginčijančios šalys nesusitaria dėl arbitro ar arbitrų parinkimo, bet kuri iš šių šalių gali kreiptis į Jungtinių Tautų Generalinį Sekretorių su prašymu paskirti vieną arbitrą, kuriam būtų perduotas spręsti ginčas.

3. Arbitro ar arbitrų, paskirtų pagal šio straipsnio 2 dalį, sprendimas besiginčijančioms šalims yra privalomas.

19 straipsnis

1. Kiekviena valstybė, pasirašydama, ratifikuodama šį Susitarimą arba prisijungdama prie jo, gali pareikšti, kad ji neįsipareigoja laikytis šio Susitarimo 18 straipsnio 2 ir 3 dalių nuostatų. Kitos Susitariančiosios Šalys taip pat neprivalo laikytis šių dalių nuostatų jokios Susitariančiosios Šalies, padariusios tokią išlygą, atžvilgiu.

2. Jeigu pateikdama saugoti savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentą kuri nors valstybė padaro kitokią išlygą, negu numatytoji šio straipsnio 1 dalyje, Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius turi pranešti apie šią išlygą valstybėms, kurios jau yra pateikusios saugoti savo ratifikavimo ar prisijungimo dokumentus ir dar nėra denonsavusios šio Susitarimo. Išlyga turi būti laikoma pripažinta, jei per šešis mėnesius nuo tokio pranešimo dienos nė viena iš minėtųjų valstybių tam nepaprieštarauja. Priešingu atveju išlyga nepripažįstama, ir jei išlygą pateikusi valstybė jos neatsiima, šios valstybės ratifikavimo ar prisijungimo dokumentas netenka galios. Taikant šią straipsnio dalį nekreipiamas dėmesio į prieštaravimus tų valstybių, kurių prisijungimas ar ratifikavimas pagal šią dalį negalioja dėl jų pateiktų išlygų.

3. Kiekviena Susitariančioji Šalis, kurios išlyga buvo priimta šio Susitarimo pasirašymo protokole arba kuri padarė išlygą pagal šio straipsnio 1 dalį arba kuri padarė išlygą, pripažintą

pagal šio straipsnio 2 dalį, gali bet kada savo išlygą atšaukti, nusiųsdama pranešimą apie tai Generaliniam Sekretoriui.

20 straipsnis

1. Kai šis Susitarimas galioja trejus metus, bet kuri Susitariančioji Šalis, nusiuntusi pranešimą Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, gali prašyti sušaukti konferenciją, kad šis Susitarimas būtų peržiūrėtas. Generalinis Sekretorius praneša apie šį prašymą visoms Susitariančiosioms Šalims ir, jei per keturis mėnesius nuo jo pranešimo paskelbimo dienos ne mažiau kaip vienas trečdalis Susitariančiųjų Šalių jam pareiškia sutinkančios, kad tokia konferencija įvyktų, sušaukia konferenciją Susitarimui peržiūrėti.

2. Jei pagal šio straipsnio 1 dalį šaukiama konferencija, Generalinis Sekretorius informuoja apie tai visas Susitariančiąsias Šalis ir prašo jų per tris mėnesius pateikti jam savo pasiūlymus, kuriuos jos pageidauja apsvarstyti konferencijoje. Likus ne mažiau kaip trims mėnesiams iki konferencijos pradžios Generalinis Sekretorius išsiunčia visoms Susitariančiosioms Šalims išankstinę konferencijos darbotvarkę, taip pat šių pasiūlymų tekstus.

3. Generalinis Sekretorius į kiekvieną pagal šį straipsnį šaukiamą konferenciją kviečia visas valstybes, minimas šio Susitarimo 14 straipsnio 1 dalyje.

21 straipsnis

1. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali pasiūlyti vieną ar keletą šio Susitarimo pataisų. Kiekvienos siūlomos pataisos tekstas siunčiamas Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kuris persiunčia jį visoms Susitariančiosioms Šalims, taip pat informuoja apie jį visas kitas valstybes, minimas šio Susitarimo 14 straipsnio 1 dalyje.

2. Per šešis mėnesius nuo tos dienos, kai Generalinis Sekretorius persiunčia pasiūlytą pataisą, kiekviena Susitariančioji Šalis gali Generaliniam Sekretoriui pranešti:

a) kad ji prieštarauja pasiūlytai pataisai arba

b) kad, nors ji ir ketina pritarti pataisai, jos šalyje dar nėra reikiamų sąlygų jai priimti.

3. Kol Susitariančioji Šalis, persiuntusi šio straipsnio 2 dalies b punkte numatytą pranešimą, Generaliniam Sekretoriui nepraneša, kad ji pritarė pasiūlytai pataisai, ji gali per devynis mėnesius, kai pasibaigia pranešimui pateikti skirtas šešių mėnesių laikotarpis, pateikti prieštaravimą pasiūlytai pataisai.

4. Jeigu pasiūlytai pataisai šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais sąlygomis buvo prieštarauta, pataisa laikoma nepriimta ir neturi galios.

5. Jeigu pasiūlytai pataisai šio straipsnio 2 ir 3 dalyse numatytais sąlygomis nebuvo prieštarauta, pataisa laikoma priimta nuo toliau nurodyto momento:

a) jei nė viena Susitariančioji Šalis Generaliniam Sekretoriui nenusiunčia pranešimo pagal šio straipsnio 2 dalies b punktą – pasibaigus šešių mėnesių laikotarpiui, nurodytam šio straipsnio 2 dalyje;

b) jei bent viena iš Susitariančiųjų Šalių Generaliniam Sekretoriui nusiunčia pranešimą pagal šio straipsnio 2 dalies b punktą – nuo artimiausios iš šių dviejų datų:

– datos, iki kurios visos Susitariančiosios Šalys, nusiuntusios tokį pranešimą, kuriuo informavo Generalinį Sekretorių, kad pritaria pasiūlymui, tačiau tik jei visi pritarimo pranešimai buvo nusiųsti iki 6 mėnesių laikotarpio, numatyto šio straipsnio 2 dalyje, pabaigos, ši data bus laikoma minėto šešių mėnesių laikotarpio pabaigos data;

– datos, kada pasibaigia devynių mėnesių laikotarpis, nurodytas šio straipsnio 3 dalyje.

5 *bis*. Kai šalis šio Susitarimo Susitariančiąja Šalimi tampa po to, kai buvo pranešta apie pataisos projektą, bet iki tada, kai pataisa laikoma priimta, Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupės sekretoriatas kuo greičiau praneša šiai naujai valstybei, šio Susitarimo Šaliai, apie šį pataisos projektą. Iki šešių mėnesių laikotarpio nuo pirminio šios

pataisos projekto persiuntimo visoms Susitariančiosioms Šalims pabaigos ši nauja valstybė, šio Susitarimo Šalis, gali pranešti Generaliniam Sekretoriui, kad prieštarauja šiai pataisai.

6. Kiekviena priimta pataisa įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo pritarimo jai dienos.

7. Generalinis Sekretorius kuo greičiau visoms Susitariančiosioms Šalims praneša, ar buvo pateikta prieštaravimų pasiūlytai pataisai pagal šio straipsnio 2 dalies a punktą ir ar jis yra gavęs vienos ar kelių Susitariančiųjų Šalių pranešimus pagal šio straipsnio 2 dalies b punktą. Gavęs tokius vienos ar kelių Susitariančiųjų Šalių pranešimus, Generalinis Sekretorius informuoja visas Susitariančiąsias Šalis, ar Susitariančioji Šalis arba šalys, kurios atsiuntė tokį pranešimą, prieštaravo pasiūlytai pataisai, ar jai pritarė.

8. Neatsižvelgiant į šio straipsnio 1–6 dalyse nustatytą pataisų priėmimo procedūrą, šio Susitarimo priedas gali būti pakeistas visų Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų susitarimu; jei vienos iš Susitariančiųjų Šalių kompetentinga institucija pareiškia, kad pagal jos nacionalinius įstatymus sutikimui gauti reikia specialaus leidimo arba įstatymų leidžiamosios institucijos pritarimo, šios Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos sutikimas pakeisti priedą bus laikomas duotu tik tada, kai ši kompetentinga institucija Generaliniam Sekretoriui bus pranešusi, kad reikalingas leidimas ar pritarimas yra gautas. Kompetentingų institucijų susitarime nurodoma priedo pakeitimo įsigaliojimo diena ir gali būti numatyta, kad pereinamuoju laikotarpiu senasis priedas visas ar iš dalies galioja kartu su naujuoju priedu.

22 straipsnis

1. Šio Susitarimo priedo 1 ir 2 priedėliai gali būti keičiami šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Susitariančiosios Šalies prašymu bet kokias pataisas, siūlomas šio Susitarimo priedo 1 ir 2 priedėliams, svarsto Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto pagrindinė darbo grupė.

3. Jeigu pataisa priimama dalyvaujančių ir balsuojančių narių balsų dauguma ir jeigu ši dauguma apima dalyvaujančių ir balsuojančių Susitariančiųjų Šalių daugumą, Generalinis Sekretorius persiunčia pataisą visų Susitariančiųjų Šalių kompetentingoms institucijoms priimti.

4. Pataisa priimama, jeigu per šešis mėnesius nuo pranešimo paskelbimo dienos mažiau kaip trečdalis Susitariančiųjų Šalių kompetentingų institucijų praneša Generaliniam Sekretoriui, kad jos prieštarauja pataisai.

4 *bis*. Kai šalis šio Susitarimo Šalimi tampa pranešus apie pataisos projektą, bet iki to, kai pataisa laikoma priimta, Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupės sekretoriatas kuo greičiau praneša šiai naujai valstybei, šio Susitarimo Šaliai, apie šį pataisos projektą. Iki šešių mėnesių laikotarpio nuo pirminio šios pataisos projekto persiuntimo visoms Susitariančiosioms Šalims pabaigos ši nauja valstybė, šio Susitarimo Šalis, gali pranešti Generaliniam Sekretoriui, kad prieštarauja šiai pataisai.

5. Generalinis Sekretorius apie visas priimtas pataisas praneša visoms Susitariančiosioms Šalims, ir jos įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo šio pranešimo.

22 bis straipsnis

1 B Priedėlio keitimo tvarka

1. Šio Susitarimo priedo 1 B priedėlis keičiamas toliau šiame straipsnyje nustatyta tvarka.

2. Visas siūlomas 1 B priedėlio įvadinių straipsnių pataisas priima Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupė dalyvavusių ir balsavusių Susitariančiųjų Šalių dauguma. Visas šia tvarka priimtas pataisas Darbo grupės sekretoriatas persiunčia Generaliniam Sekretoriui, kad šis praneštų apie tai visoms Susitariančiosioms Šalims. Pataisa

įsigalioja praėjus trims mėnesiams nuo pranešimo Susitariančiosioms Šalims dienos.

3. Kadangi 1 B priedėlis, paimtas iš šio Susitarimo 10 straipsnyje minimo Reglamento (EEB) 3821/85 I B priedo ir pritaikytas šiam Susitarimui, tiesiogiai priklauso nuo minėto priedo pakeitimų, kuriuos priima Europos Sąjunga, kiekviena minėto priedo pataisa taikoma 1 B priedėliui, laikantis šių sąlygų:

– Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupės sekretoriatas oficialiai informuoja visų šio Susitarimo Susitariančiųjų Šalių kompetentingas institucijas apie visas Bendrijos Reglamento I B priedo pataisas, paskelbtas Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje, ir tuo pat metu perduoda šią informaciją Generaliniam Sekretoriui, kartu persiųsdamas ir atitinkamų tekstų kopiją;

– šios pataisos tiesiogiai įsigalioja 1 B priedėliui praėjus trims mėnesiams nuo informacijos perdavimo Susitariančiosioms Šalims dienos.

4. Kai siūlymas keisti šio Susitarimo priedą reiškia, kad keičiamas ir 1 B priedėlis, priedėlio pataisos negali įsigaliooti anksčiau negu priedo pataisos. Kai 1 B priedėlio pataisos pateikiamos tuo pat metu kaip priedo pataisos, jų įsigaliojimo diena nustatoma pagal dieną, nustatytą taikant 21 straipsnyje nustatytą tvarką.

22 ter straipsnis

3 PRIEDĖLIO KEITIMO TVARKA

1. Šio Susitarimo priedo 3 priedėlis keičiamas toliau nustatyta tvarka.

2. Pasiūlymas į 3 priedėlį įtraukti pavyzdines formas pagal šio Susitarimo 12 *bis* straipsnį arba keisti esamas formas pateikiamas Europos ekonomikos komisijos Kelių transporto darbo grupei priimti. Pasiūlymas laikomas priimtu, jei jam pritaria dalyvavusių ir balsavusių Susitariančiųjų Šalių dauguma.

Europos ekonomikos komisijos sekretoriatas oficialiai informuoja visų šio Susitarimo Susitariančiųjų Šalių kompetentingas institucijas apie visas šia tvarka priimtas pataisas ir tuo pat metu perduoda šią informaciją Generaliniam Sekretoriui, kartu persiųsdamas ir atitinkamo teksto kopiją.

3. Bet kuri 3 priedėlio pavyzdinė forma, priimta vadovaujantis šia tvarka, gali būti pradėta naudoti praėjus trims mėnesiams nuo informacijos perdavimo šio Susitarimo Susitariančiosioms Šalims dienos.

23 straipsnis

Be pranešimų, minimų šio Susitarimo 20 ir 21 straipsniuose, Jungtinių Tautų Generalinis Sekretorius valstybėms, minimoms šio Susitarimo 14 straipsnio 1 dalyje, praneša:

- a) apie ratifikavimus ir prisijungimus pagal šio Susitarimo 14 straipsnį;
- b) apie šio Susitarimo įsigaliojimo datas pagal šio Susitarimo 14 straipsnį;
- c) apie denonsavimus pagal šio Susitarimo 15 straipsnį;
- d) apie šio Susitarimo nutraukimą pagal jo 16 straipsnį;
- e) apie pranešimus, gautus pagal šio Susitarimo 17 straipsnį;
- f) apie pareiškimus ir pranešimus, gautus pagal šio Susitarimo 19 straipsnį;
- g) apie kiekvienos pataisos įsigaliojimą pagal šio Susitarimo 21 straipsnį.

24 straipsnis

Šio Susitarimo pasirašymo protokolo galia, teisėtumas ir veikimo terminas yra tokie pat kaip ir paties Susitarimo, ir jis yra jo sudedamoji dalis.

25 straipsnis

Po 1971 m. kovo 31 d. šio Susitarimo originalas turi būti perduotas saugoti Jungtinių Tautų Generaliniam Sekretoriui, kuris patvirtintas jo kopijas perduoda kiekvienai valstybei, nurodytai šio Susitarimo 14 straipsnio 1 dalyje.

PRIEDAS

KONTROLĖS PRIETAISAS

BENDROSIOS NUOSTATOS

I skyrius. Tipo patvirtinimas

1 straipsnis

Šiame skyriuje sąvoka „kontrolės prietaisas“ reiškia „kontrolės prietaisą arba jo sudedamąsias dalis“.

Gamintojas arba jo atstovas vienai iš Susitariančiųjų Šalių pateikia prašymą patvirtinti kontrolės prietaiso tipą arba registracijos lapo ar atminties kortelės pavyzdį kartu pateikdamas atitinkamus techninių sąlygų aprašus. Negalima pateikti prašymų dėl vieno modelio kontrolės prietaiso arba vieno pavyzdžio registracijos lapo ar atminties kortelės tipo patvirtinimo daugiau negu vienai Susitariančiajai Šaliai.

2 straipsnis

Susitariančioji Šalis patvirtina kiekvieno kontrolės prietaiso ar kiekvieno registracijos lapo ar atminties kortelės tipą, jei jie atitinka reikalavimus, nurodytus šio priedo 1 arba 1 B priedėlyje ir jei Susitariančioji Šalis turi galimybę patikrinti, ar gaminių pavyzdžiai atitinka patvirtintą prototipą.

1 B priedėlyje nurodytam kontrolės įtaisui tipo patvirtinimas nesuteikiamas tol, kol nebus įrodyta, kad visa sistema (pats kontrolės prietaisas, vairuotojo kortelė bei elektrinės pavarų dėžės jungtys) yra apsaugota nuo mėginimų suklastoti arba pakeisti vairavimo trukmės duomenis. Tam reikalingus bandymus atlieka su naujausiais klastojimo būdais susipažinę specialistai.

Pakeisti ar patobulinti patvirtinto tipo prietaisą galima tik gavus papildomą tipo patvirtinimą iš Susitariančiosios Šalies, išdavusios pirminį tipo patvirtinimą.

3 straipsnis

Susitariančiosios Šalys prašymo pateikėjui išduoda patvirtinimo žymenį pagal 2 priedėlyje nurodytą pavyzdį kiekvienam kontrolės prietaiso tipui ar registracijos lapo ar atminties kortelės pavyzdžiui, kurie tvirtinami vadovaujantis 2 straipsnio nuostatomis.

4 straipsnis

Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos, kurioms buvo pateiktas prašymas patvirtinti tipą, per vieną mėnesį nusiunčia kitų Susitariančiųjų Šalių institucijoms kiekvieno patvirtinto kontrolės prietaiso tipo ar registracijos lapo ar atminties kortelės pavyzdžio patvirtinimo sertifikato kopiją kartu su atitinkamų techninių sąlygų aprašų kopijomis, o tuo atveju, kai atsisakoma juos patvirtinti, šias institucijas informuoja, kad patvirtinimas nebuvo išduotas; jeigu patvirtinimas neišduodamas, turi būti nurodomos tokio sprendimo priežastys.

5 straipsnis

1. Jeigu pagal 2 straipsnio nuostatas tipo patvirtinimą išdavusi Susitariančioji Šalis nustato, jog tam tikras kontrolės prietaisas ar registracijos lapas ar atminties kortelė, turintys jos išduotą tipo patvirtinimo ženklą, neatitinka patvirtinto prototipo, ji turi imtis būtinų priemonių ir užtikrinti, kad gaminiai atitiktų patvirtintą prototipą. Jeigu būtina, tipo patvirtinimas gali būti atšaukiamas.

2. Tipą patvirtinusi Susitariančioji Šalis atšaukia tokį patvirtinimą, jeigu patvirtintas kontrolės prietaisas arba registracijos lapas ar atminties kortelė neatitinka šio priedo ar jo priedėlių nuostatų arba jeigu juos naudojant atsiranda bendro pobūdžio trūkumų, dėl kurių jie negali būti naudojami pagal paskirtį.

3. Jeigu tipą patvirtinusiai Susitariančiajai Šaliai kita Susitariančioji Šalis praneša apie vieną iš 1 ir 2 dalyse nurodytų atvejų, ji, pasikonsultavusi su šia Susitariančiaja Šalimi, taip pat turi taikyti šiose dalyse nurodytas priemones, laikydamasi 5 dalies nuostatų.

4. Susitariančioji Šalis, nustačiusi vieną iš 2 dalyje nurodytų atvejų, gali iki kito įspėjimo uždrausti tiekti rinkai ar naudoti tuos kontrolės prietaisus ar registracijos lapus ar atminties kortelę. Tos pačios nuostatos 1 dalyje minėtais atvejais taikomos kontrolės prietaisams ar registracijos lapams ar atminties kortelėms, kurių pirminis patikrinimas nebuvo atliktas, jeigu gamintojas ir įspėtas gamina įtaisą, neatitinkantį patvirtinto tipo arba šio priedo reikalavimų.

Visais atvejais Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos per vieną mėnesį turi informuoti viena kitą apie visus tipo patvirtinimo atšaukimo atvejus arba kitas priemones, taikytas pagal 1, 2 ir 3 dalis, ir nurodyti tokių veiksmų priežastis.

5. Jeigu tipą patvirtinusi Susitariančioji Šalis nesutinka dėl 1 arba 2 dalyse nurodyto atvejo, Susitariančiosios Šalys turi stengtis pačios išspręsti ginčą.

6 straipsnis

1. Prašyme patvirtinti registracijos lapų pavyzdžio tipą prašymo pateikėjas turi nurodyti kontrolės prietaiso tipą ar tipus, kuriam (-iems) tie lapai bus naudojami, ir pateikti tokio pat tipo ar tipų įtaisą (-us) registracijos lapo bandomajam tikrinimui.

2. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos registracijos lapo pavyzdžio tipo patvirtinimo sertifikate turi nurodyti kontrolės prietaiso tipą arba tipus, kuriam (-iems) toks lapo pavyzdys gali būti naudojamas.

7 straipsnis

Nė viena Susitariančioji Šalis negali atsisakyti užregistruoti transporto priemonės, kurioje įrengtas kontrolės prietaisas, arba uždrausti tokią transporto priemonę naudoti dėl kokios nors priežasties, susijusios su tuo, kad transporto priemonėje yra įrengtas toks prietaisas, jeigu kontrolės prietaisas turi patvirtinimo žymenį, nurodytą 3 straipsnyje, ir instaliavimo duomenų plokštelę, nurodytą 9 straipsnyje.

8 straipsnis

Pagal šį priedą nusprendus nepatvirtinti kokio nors kontrolės prietaiso tipo arba registracijos lapo ar atminties kortelės pavyzdžio, taip pat atšaukus patvirtinimą, turi būti išsamiai nurodomos visų tokių sprendimų priežastys. Apie tai pranešama suinteresuotai šaliai, kuri kartu turi būti informuojama apie teisinės gynybos priemones, kurias galima taikyti pagal Susitariančiosios Šalies įstatymus, ir apie nustatytą terminą, iki kurio galima šias priemones taikyti.

II skyrius. Įrengimas ir tikrinimas

9 straipsnis

1. Kontrolės prietaisus gali įrengti ar remontuoti tik mechanikai ar remonto dirbtuvės, kurias šiam tikslui patvirtina Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos, išklausiusios suinteresuotų gamintojų nuomonę, jei jie to pageidauja.

Patvirtintų remonto dirbtuvių ir mechanikų kortelių administracinio galiojimo laikas negali būti ilgesnis kaip vieni metai.

Jei baigiasi patvirtintai remonto dirbtuvei ar mechanikui išduotos kortelės galiojimo laikas, jeigu ji sugadinama, blogai veikia, yra pamesta ar pavogta, institucija, gavusi išsamų prašymą išduoti naują kortelę, per penkias darbo dienas išduoda kitą kortelę.

Jeigu nauja kortelė išduodama vietoj senosios, jai suteikiamas tas pat „dirbtuvės“ informacinis numeris, tačiau prie indekso pridedamas vienetas. Kortelę išduodanti institucija sudaro ir tvarko pamestų, pavogtų arba sugadintų kortelių registrą.

Susitariančiosios Šalys imasi visų būtinų priemonių, kad užkirstų kelią patvirtintiems mechanikams ir remonto dirbtuvėms išduodamų kortelių klastojimui.

2. Patvirtintas mechanikas ar remonto dirbtuvės ant jų dedamų plombų įspaudžia specialų žymenį ir į kontrolės prietaisą, atitinkantį 1 B priedėlio reikalavimus, papildomai įveda elektroninius saugumo duomenis, pagal kuriuos gali būti atliekamas autentiškumo patikrinimas. Kiekvienos Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos sudaro ir tvarko naudojamų žymenų ir elektroninių saugumo duomenų bei patvirtintoms remonto dirbtuvėms ir mechanikams išduotų kortelių registrą.

3. Susitariančiųjų Šalių kompetentingos institucijos perduoda viena kitai patvirtintų mechanikų ir dirbtuvių bei jiems išduotų kortelių sąrašus, taip pat naudojamų žymenų bei būtinos informacijos, susijusios su naudojamais elektroniniais saugumo duomenimis, kopijas.

4. Patvirtinimui, kad kontrolės prietaisas buvo įrengtas pagal šio priedo reikalavimus, naudojama instaliavimo duomenų plokštelė, kuri pritvirtinama pagal 1 arba 1 B priedėlių reikalavimus.

5. Plombas gali nuimti kompetentingų institucijų patvirtinti mechanikai arba remonto dirbtuvės šio straipsnio 1 dalyje nustatyta tvarka arba šio priedo 1 arba 1 B priedėliuose aprašytomis aplinkybėmis.

III skyrius. Įrenginio naudojimas

10 straipsnis

Darbdavys ir vairuotojai užtikrina kontrolės prietaiso ir vairuotojo kortelės tinkamą veikimą ir naudojimą, kai vairuotojas vairuoja transporto priemonę, kurioje yra įrengtas 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas.

11 straipsnis

1. Darbdavys transporto priemonių, kuriose įrengti 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantys kontrolės prietaisai, vairuotojams išduoda pakankamą skaičių registracijos lapų, atsižvelgdamas į tai, kad šie lapai yra asmeniniai, taip pat į numatomą vežimo laikotarpį bei į tai, kad gali tekti pakeisti sugadintus ar kontrolę atliekančio pareigūno paimtus registracijos lapus. Darbdavys vairuotojams išduoda tik tokius patvirtinto tipo registracijos lapus, kurie tinka naudoti transporto priemonėje įrengtame kontrolės prietaise.

Jeigu transporto priemonėje yra įrengtas 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, darbdavys ir vairuotojas užtikrina, kad, atsižvelgiant į numatomą vežimo trukmę, atliekant patikrą bei tikrinančiajam pareigūnui pareikalavus, būtų galima be klaidų išspausdinti duomenis, kaip nurodyta 1 B priedėlyje.

2. a) Transporto ūkio subjektas chronologine tvarka ir įskaitoma forma saugo registracijos lapus ir spaudinius, kurie buvo užpildyti laikantis 12 straipsnio reikalavimų, ne mažiau kaip metus nuo jų panaudojimo ir, suinteresuotam vairuotojui paprašius, išduoda jų kopijas. Suinteresuotam vairuotojui paprašius, transporto ūkio subjektas taip pat išduoda iš šio vairuotojo kortelės perkeltų duomenų kopijas bei šių kopijų spausdintus lapus. Įgaliotam tikrinančiajam pareigūnui paprašius, registracijos lapai, spaudiniai ir perkelti duomenys jam parodomi arba perduodami.

b) Transporto ūkio subjektas, naudojantis transporto priemones, kuriose įrengtas šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas ir kurios patenka į šio Susitarimo taikymo sritį:

i) užtikrina, kad visi duomenys iš transporto priemonės kontrolės prietaiso ir vairuotojo kortelės būtų perkeliama Susitariančiosios Šalies nustatytu dažnumu ir kad tam tikri duomenys būtų perkeliama dažniau, siekiant užtikrinti, kad visi duomenys apie transporto ūkio subjekto ar jo vardu vykdytą veiklą būtų perkelti;

ii) užtikrina, kad visi iš transporto priemonės kontrolės prietaiso ir vairuotojo kortelės perkelti duomenys būtų saugomi transporto ūkio subjekto patalpose ne mažiau kaip 12 mėnesių nuo jų įrašymo ir tikrinančiojo pareigūno prašymu būtų jam pateikiami arba persiunčiami.

Šiame straipsnyje vartojama sąvoka „duomenų perkėlimas“ suprantama taip, kaip ji yra apibrėžta 1 B priedėlio I skyriaus s punkte.

3. 1 B priede apibrėžtą vairuotojo kortelę vairuotojo prašymu išduoda Susitariančiosios Šalies, kurioje vairuotojas nuolat gyvena, kompetentinga institucija.

Susitariančioji Šalis gali pareikalauti, kad kiekvienas vairuotojas, kuriam taikomos šio Susitarimo nuostatos ir kurio nuolatinė gyvenamoji vieta yra jos teritorijoje, turėtų vairuotojo kortelę.

a) Šiame Susitarime vartojama sąvoka „nuolatinė gyvenamoji vieta“ – tai vieta, kurioje asmuo dėl savo asmeninių ar profesinių ryšių arba, jei asmuo neturi profesinių ryšių, dėl savo asmeninių ryšių, įrodančių šio asmens ir vietos, kurioje jis gyvena, glaudžius saitus, kiekvienais kalendoriniais metais paprastai gyvena bent 185 dienas.

Vis dėlto asmens, kuris profesinius ryšius užmezga kitoje, ne savo asmeninių ryšių, vietoje ir kuris dėl to gyvena vis skirtingose vietose, esančiose dviejose arba keliuose Susitariančiosiose Šalyse, nuolatinė gyvenamąja vieta laikoma ta vieta, kurioje šis asmuo užmezga asmeninius ryšius, jeigu į tokią vietą jis reguliariai sugrįžta. Šios sąlygos laikytis nebūtina, jei asmuo gyvena Susitariančiojoje Šalyje, kad atliktų nustatytos trukmės užduotį.

b) Vairuotojai savo nuolatinės gyvenamosios vietos įrodymus pateikia bet kuriuo tinkamu būdu, pavyzdžiui, pristatydami savo asmens pažymėjimą arba kokį nors kitą galiojantį dokumentą.

c) Jeigu Susitariančiosios Šalies kompetentingoms institucijoms, išduodančioms vairuotojo kortelę, kyla abejonų dėl to, kas pagal b punktą pareikšta apie nuolatinę gyvenamąją vietą, pagrįstumo arba jeigu šios institucijos ketina atlikti atitinkamą konkretų patikrinimą, jos gali prašyti bet kokios papildomos informacijos arba įrodymų.

d) Kortelę išduodančios Susitariančiosios Šalies kompetentingos institucijos pagal galimybes turi įsitikinti, kad prašymą vairuotojo kortelei gauti pateikęs asmuo neturi galiojančios anksčiau jam išduotos vairuotojo kortelės.

4. a) Susitariančiosios Šalies kompetentinga institucija į vairuotojo kortelę įrašo jo asmens duomenis, laikydamosi 1 B priedėlio nuostatų.

Vairuotojo kortelės administracinio galiojimo laikas negali būti ilgesnis kaip penkeri metai.

Vairuotojas gali turėti tik vieną galiojančią vairuotojo kortelę. Jis turi teisę naudoti tik savo asmeninę kortelę. Vairuotojui neleidžiama naudoti sugadintos kortelės arba kortelės, kurios galiojimo laikas pasibaigęs.

Kai sena vairuotojo kortelė pakeičiama nauja, šioje turi būti nurodytas tas pats vairuotojo kortelės išdavimo numeris, tačiau prie jos indekso pridedamas vienetas. Kompetentinga institucija įrašus apie išduotas, pavogtas, pamestas ar sugadintas vairuotojo korteles saugo ne trumpiau už šių kortelių galiojimo laiką.

Jeigu vairuotojo kortelė yra sugadinta, blogai veikia, yra pamesta arba pavogta, kompetentinga institucija, gavusi išsamų prašymą, per penkias darbo dienas išduoda kitą kortelę.

Gavusi prašymą pratęsti kortelės, kurios galiojimo laikas netrukus baigsis, galiojimo laiką, kompetentinga institucija prieš kortelės galiojimo pabaigą išduoda naują kortelę, jeigu institucijai prašymas buvo atsiųstas per laiką, nustatytą 12 straipsnio 1 dalies ketvirtoje pastraipoje.

b) Vairuotojų kortelės išduodamos tik tiems pareiškėjams, kuriems yra taikomos šio Susitarimo nuostatos.

c) Vairuotojo kortelė yra asmeninė. Kol nėra pasibaigęs oficialus kortelės galiojimo laikas, jos negalima dėl kokios nors priežasties paskelbti negaliojančia arba laikinai sustabdyti jos galiojimą, nebent Susitariančiosios Šalies kompetentinga institucija nustato, kad kortelė buvo suklastota arba kad vairuotojas naudoja ne jam priklausančią kortelę, arba kad turima kortelė buvo gauta pateikus melagingas deklaracijas ir (arba) suklastotus dokumentus. Jeigu priemonių vairuotojo kortelę paskelbti negaliojančia arba laikinai sustabdyti jos galiojimą imasi kita, o ne kortelę išdavusi Susitariančioji Šalis, pirmoji grąžina šią kortelę Susitariančiosios Šalies, kuri ją išdavė, institucijoms ir nurodo grąžinimo priežastis.

d) Susitariančiosios Šalys pripažįsta viena kitos išduotas vairuotojų korteles.

Jeigu galiojančios vairuotojo kortelės, kurią yra išdavusi viena Susitariančioji Šalis, turėtojas nuolat gyventi įsikuria kitoje Susitariančiojoje Šalyje, jis gali prašyti, kad jo turima kortelė būtų pakeista lygiaverte vairuotojo kortele; kortelę keičianti Susitariančioji Šalis yra atsakinga už tai, kad prireikus būtų patvirtinta, ar pateikta kortelė iš tikrųjų tebėra galiojanti.

Kortelę keičianti Susitariančioji Šalis seną kortelę grąžina Susitariančiosios Šalies, kuri yra ją išdavusi, institucijoms ir nurodo grąžinimo priežastis.

e) Jeigu Susitariančioji Šalis vairuotojo kortelę pakeičia nauja arba kita kortele, atnaujinimas arba pakeitimas ir bet koks vėlesnis atnaujinimas arba pakeitimas yra registruojami toje Susitariančiojoje Šalyje.

f) Susitariančiosios Šalys imasi visų būtinų priemonių, kad būtų pašalinta bet kokia galimybė klastoti vairuotojo korteles.

5. Susitariančiosios Šalys užtikrina, kad duomenys, kurie yra reikalingi norint kontroliuoti, ar laikomasi šio Susitarimo nuostatų, ir kurie yra registruojami bei laikomi šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus atitinkančiame kontrolės prietaise, būtų saugomi bent 365 dienas nuo šių duomenų įrašymo ir kad su jais būtų leidžiama susipažinti tokiomis sąlygomis, kurias garantuoja duomenų saugumą ir tikslumą.

Susitariančiosios Šalys imasi visų priemonių, būtinų užtikrinti, kad perpardavus kontrolės prietaisą arba nutraukus jo eksploataciją nebūtų nustota tinkamai laikytis, visų pirma, šios dalies nuostatų.

12 straipsnis

1. Vairuotojai nenaudoja suteptų ar sugadintų registracijos lapų ar vairuotojo kortelių. Registracijos lapai ir vairuotojo kortelės turi būti tinkamai nuo to saugomi.

Tuo atveju, kai registracijos lapas ar vairuotojo kortelė su įrašais sugadinami, vairuotojai turi pridėti sugadintą lapą ar vairuotojo kortelę prie atsarginio lapo, kuriuo pakeičiamas sugadintasis.

Jeigu vairuotojo kortelė sugadinama, blogai veikia, pametama arba pavagiama, vairuotojas per septynias kalendorines dienas kreipiasi į Susitariančiosios Šalies, kurioje jis nuolat gyvena, kompetentingas institucijas, kad jos pakeistų kortelę.

Kai vairuotojas pageidauja pratęsti savo turimos vairuotojo kortelės galiojimą, likus ne mažiau kaip 15 darbo dienų iki kortelės galiojimo pabaigos jis kreipiasi į Susitariančiosios Šalies, kurioje nuolat gyvena, kompetentingas institucijas.

2. a) Vairuotojai naudoja registracijos lapus arba vairuotojo kortelę kiekvieną dieną, kurią jie vairuoja, pradedant nuo to momento, kai perima transporto priemonę. Registracijos lapas ar vairuotojo kortelė neišimami anksčiau, negu baigiasi kasdienis darbo laikas, išskyrus tuos atvejus, kai oficialiai leidžiama išimti kitu laiku. Registracijos lapų ar vairuotojo kortelės negalima naudoti ilgesnį laiką nei nustatyta.

Kai transporto priemonėje, kurioje įrengtas 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, yra daugiau nei vienas vairuotojas, kiekvienas vairuotojas užtikrina, kad jo vairuotojo kortelė būtų įdėta į reikiamą tachografo angą.

b) Jei vairuotojas negali naudoti transporto priemonėje įrengto kontrolės prietaiso dėl to, kad kurį laiką nebūna transporto priemonėje, šio straipsnio 3 dalies antros įtraukos b, c ir d punktuose nurodyti laiko tarpai:

i) jei transporto priemonėje įrengtas 1 priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, įrašomi registracijos lape ranka, automatine įrašymo priemone ar kitu būdu įskaitomai, jo nesutepant, arba

ii) jei transporto priemonėje yra įrengtas 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, įrašomi į vairuotojo kortelę naudojant kontrolės prietaiso rankinio įrašymo mechanizmą.

c) Jeigu transporto priemonę vairuoja daugiau kaip vienas vairuotojas, tai vairuotojai registracijos lapuose padaro atitinkamus pakeitimus, kad informacija, nurodyta šio straipsnio 3 dalies antros įtraukos b, c ir d punktuose, būtų įrašoma būtent to vairuotojo, kuris tuo metu vairuoja, registracijos lape.

3. Vairuotojai:

– garantuoja, kad registracijos lape pažymėtas laikas atitiktų oficialųjį laiką tos šalies, kurioje įregistruota transporto priemonė;

– naudoja perjungimo mechanizmus, leidžiančius atskirai ir tiksliai registruoti tokius laikotarpius:

a) ženklų arba ¹: vairavimo trukmę;

b) ženklų arba ²: visus kitus darbo laikotarpius;

c) ženklų arba ³: kitus buvimo darbo vietoje laikotarpius, būtent:

- laukimo laiką, t. y. laiką, per kurį vairuotojai turi likti savo darbo vietose tiksliai tam, kad atsakytų į galimus telefono skambučius ir prireikus pradėtų važiuoti arba tęstų važiavimą toliau ar atliktų kitą darbą,
- laiką, praleistą šalia vairuotojo, kai transporto priemonė važiuoja,
- laiką, praleistą ant gulto, kai transporto priemonė važiuoja;

d) ženklų arba ⁴: pertraukas darbo metu ir kasdienio poilsio laikotarpius.

¹ Skaitmeniniame tachografe naudojami ženklai.

² Skaitmeniniame tachografe naudojami ženklai.

³ Skaitmeniniame tachografe naudojami ženklai.

⁴ Skaitmeniniame tachografe naudojami ženklai.

4. Kiekviena Susitariančioji Šalis gali leisti visus šio straipsnio 3 dalies antros įtraukos b ir c punktuose nurodytus laikotarpius registracijos lapuose, naudojamuose jos teritorijoje registruotose transporto priemonėse, žymėti ženklų .

5. Kiekvienas ekipažo narys savo registracijos lape įrašo tokią informaciją:

a) pradėdamas naudoti lapą – savo vardą ir pavardę;

b) laiką ir vietą, kurioje pradėdamas naudoti registracijos lapą, laiką ir vietą, kurioje jo naudojimas baigiamas;

c) kiekvienos jam priskirtos transporto priemonės registracijos numerį, tiek pradėdamas pirmąjį lapą įrašytą kelionę, tiek pakeitęs transporto priemonę, visu registracijos lapo naudojimo laikotarpiu;

d) odometro parodymus:

– pirmosios lape įrašytos kelionės pradžioje,

– paskutinės lape įrašytos kelionės pabaigoje,

– jei per darbo dieną pakeičiama transporto priemonė (transporto priemonės, kuri jam buvo priskirta, odometro rodmenis ir transporto priemonės, kuri jam yra priskirta, odometro rodmenis);

e) atitinkamais atvejais – kiekvieno transporto priemonės pakeitimo laiką.

5 *bis*. Vairuotojas į 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantį kontrolės prietaisą įveda šalių, kuriose jis pradeda ir baigia savo darbo dieną, simbolių.

Pirmiau minėtus įvestus duomenis ranka gali įjungti vairuotojas arba jie gali įsijungti automatiškai, jeigu kontrolės prietaisas sujungtas su palydovine sekimo sistema.

6. 1 priedėlyje apibrėžtas kontrolės prietaisas turi būti sukonstruotas taip, kad įgaliotas tikrinantysis pareigūnas prireikus, atidaręs prietaisą galėtų, nesuglamžydamas, nesugadindamas ir nesutepdamas registracijos lapo, perskaityti įrašus, užfiksuotus per devynias valandas iki patikrinimo.

Be to, kontrolės prietaisas turi būti sukonstruotas taip, kad neatidarius korpuso būtų galima patikrinti, ar daromi įrašai.

7. a) Jei vairuotojo vairuojamoje transporto priemonėje yra įrengtas 1 priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, tikrinančiajam pareigūnui paprašius, vairuotojas turi būti pasiruošęs pateikti:

- i) einamosios savaitės ir prieš taiėjusių 15 kalendorinių dienų vairuotojo naudotus registracijos lapus,
- ii) vairuotojo kortelę, jei ją turi, ir
- iii) visus einamąją dieną ir per prieš taiėjusias 15 kalendorinių dienų ranka darytus įrašus ir spaudinius pagal šio Susitarimo reikalavimus.

Nuo šio Susitarimo 13 *bis* straipsnyje nurodytos taikymo pradžios i ir ii punktuose nurodyti laikotarpiai turi apimti einamąją dieną ir prieš taiėjusias 28 kalendorines dienas.

b) Jei vairuotojo vairuojamoje transporto priemonėje yra įrengtas 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas, tikrinančiajam pareigūnui paprašius, vairuotojas turi būti pasiruošęs pateikti:

- i) savo asmeninę vairuotojo kortelę,
- ii) visus einamąją dieną ir per prieš taiėjusias 15 kalendorinių dienų ranka darytus įrašus ir spaudinius pagal šio Susitarimo reikalavimus,
- iii) registracijos lapus, atitinkančius pirmiau nurodytą laikotarpį, per kurį jis vairavo transporto priemonę, kurioje įrengtas 1 priedėlio reikalavimus atitinkantis kontrolės prietaisas.

Nuo šio Susitarimo 13 *bis* straipsnyje nurodytos taikymo pradžios ii punkte nurodyti laikotarpiai turi apimti einamąją dieną ir prieš taiėjusias 28 kalendorines dienas.

c) Įgaliotas tikrinantysis pareigūnas gali patikrinti, kaip laikomasi šio Susitarimo reikalavimų, analizuodamas registracijos lapus, rodomus ar išspausdintus duomenis, kurie užregistruoti kontrolės prietaise ar vairuotojo kortelėje arba, nesant šios galimybės, analizuodamas visus kitus papildomus dokumentus, pavyzdžiui, nurodytus 13 straipsnio 2 ir 3 dalyse, kuriais gali būti patvirtinta, jog nesilaikoma kurios nors nuostatos reikalavimų.

8. Duomenis, užregistruotus registracijos lapuose arba laikomus kontrolės įtaise ar vairuotojo kortelėje, ir informaciją, išspausdintą iš 1 B priedėlio reikalavimus atitinkančio kontrolės prietaiso, draudžiama klastoti, nuslėpti arba naikinti. Tokie pat draudimai taikomi kiekvienam veiksmui, atliekamam su kontrolės prietaisu, registracijos lapu arba vairuotojo kortele, kuriuo duomenis ir (arba) spausdintą informaciją galima suklastoti, nuslėpti ar sunaikinti. Transporto priemonėje draudžiama laikyti įtaisą, kurį būtų galima panaudoti pirmiau minėtam tikslui.

13 straipsnis

1. Tuo atveju, kai kontrolės prietaisas sugenda ar netinkamai veikia, darbdavys pasirūpina, kad jį, kai tik leidžia aplinkybės, suremontuotų patvirtintas mechanikas ar remonto dirbtuvės.

Jei transporto priemonė per savaitę nuo gedimo dienos ar to laiko, kai buvo pastebėta, jog įtaisas veikia netinkamai, negali grįžti į jos nuolatinę laikymo vietą, remonto darbai atliekami transporto priemonės buvimo vietoje.

Vykdam priemones, kurių imasi Susitariančiosios Šalys, kompetentingoms institucijoms gali būti suteikta teisė uždrausti eksploatuoti transporto priemonę tais atvejais, kai prietaiso gedimas nebuvo pašalintas laikantis pirmiau minėtų pastraipų reikalavimų.

2. a) Jeigu kontrolės prietaisas yra netinkamas naudoti ar blogai veikia, registracijos lape arba lapuose, arba laikinajame lape, kuris turi būti prisegtas prie registracijos lapo arba prie vairuotojo kortelės ir kuriame vairuotojas įrašo savo identifikavimo duomenis (vardą, pavardę ir vairuotojo pažymėjimo numerį arba vardą, pavardę ir vairuotojo kortelės numerį) ir pasirašo, vairuotojai įrašo visą kiekvieno laikotarpio informaciją, kurios kontrolės prietaisas teisingai nebeužregistravo arba kurios neišspausdino.

b) Jeigu vairuotojo kortelė sugadinama, blogai veikia, pametama ar pavagiama, arba vairuotojas tuo metu jos neturi, vairuotojas:

i) kelionės pradžioje išspausdina vairuojamos transporto priemonės rekvizitus ir šiame išspausdintame lape įrašo:

– savo identifikavimo duomenis (vardą, pavardę ir vairuotojo pažymėjimo numerį arba vardą, pavardę ir vairuotojo kortelės numerį) ir pasirašo;

– 12 straipsnio 3 dalies antros įtraukos b, c ir d punktuose nurodytus laikotarpius;

ii) kelionės pabaigoje išspausdina tų laikotarpių informaciją, kurią užregistravo kontrolės prietaisas, įrašo kitus, nuo kelionės pradžios buvusius ir kontrolės prietaiso neužregistruotus, laikotarpius – kito darbo, buvimo darbo vietoje ir poilsio, ir tame dokumente įrašo savo identifikavimo duomenis (vardą, pavardę ir vairuotojo pažymėjimo numerį arba vardą, pavardę ir vairuotojo kortelės numerį) ir pasirašo.

3. Jeigu vairuotojo kortelė sugadinama ar blogai veikia, vairuotojas grąžina šią kortelę Susitariančiosios Šalies, kurioje jis nuolat gyvena, kompetentingai institucijai. Valstybės, kurioje kortelė buvo pavogta, kompetentingoms institucijoms pateikiamas oficialus pareiškimas apie vairuotojo kortelės vagystę.

Apie pamestą vairuotojo kortelę privaloma pranešti oficialiu pareiškimu kortelę išdavusios Susitariančiosios Šalies kompetentingoms institucijoms ir Susitariančiosios Šalies, kurioje nuolat gyvenama, kompetentingoms institucijoms, jei kortelės išdavimo ir nuolatinės gyvenamosios vietos šalys yra skirtingos.

Vairuotojas be vairuotojo kortelės gali vairuoti transporto priemonę ne ilgiau kaip 15 kalendorinių dienų arba ir ilgesnį laiką, jeigu to reikia, kad transporto priemonė būtų grąžinta į jos laikymo vietą, ir jeigu vairuotojas gali įrodyti, kad per šį laiką nebuvo įmanoma kortelės pateikti arba jos naudoti.

Jeigu vairuotojo kortelę vairuotojui yra išdavusios kitos, o ne tos Susitariančiosios Šalies, kurioje vairuotojas nuolatos gyvena, institucijos ir jeigu šių institucijų yra prašoma pratęsti vairuotojo kortelės galiojimą, ją atnaujinti arba pakeisti kita, jos informuoja senąją kortelę išdavusias institucijas apie konkrečias priežastis, dėl kurių kortelės galiojimas yra pratęstas arba ji pakeista nauja ar kita.

14 straipsnis

1. Vadovaujantis Susitarimo 13 straipsnio 2 dalies b punktu, vairuotojai, kurie vairuoja kurioje nors Susitariančiojoje Šalyje registruotą transporto priemonę ir kuriems kompetentingos institucijos dar neturėjo galimybės išduoti vairuotojo kortelės ir kurie to straipsnio 1 dalyje nurodytu pereinamuoju laikotarpiu vyko tarptautiniais maršrutais su transporto priemone, kurioje įrengtas šio priedo 1 B priedėlio reikalavimus atitinkantis skaitmeninis kontrolės prietaisas, tikrinančiojo pareigūno paprašyti privalo pateikti einamosios savaitės spaudinius ir (arba) registracijos lapus ir svarbiausia – paskutinės dienos, kurią jie vairavo praėjusią savaitę, spaudinį ir (arba) registracijos lapą.

2. 1 dalies nuostatos netaikomos transporto priemonių, registruotų šalyje, kurioje privaloma naudoti vairuotojo kortelę, vairuotojams. Tačiau tikrintojui paprašius vairuotojai privalo pateikti jam spaudinius.

3. 1 dalyje nurodytuose spaudiniuose, kuriuos vairuotojas privalo pasirašyti, turi būti nurodyti vairuotojo identifikavimo duomenys (vardas, pavardė ir vairuotojo pažymėjimo numeris).

1 PRIEDĖLIS

KONTROLĖS PRIETAISO KONSTRUKCIJOS, BANDYMO, ĮRENGIMO IR TIKRINIMO REIKALAVIMAI

I. SĄVOKOS

Šiame priedėlyje:

a) „kontrolės įtaisas“ – kelių transporto priemonėse įrengiamas įrenginys, kurio paskirtis automatiškai arba pusiau automatiškai rodyti ir registruoti išsamią informaciją apie transporto priemonių judėjimą ir tam tikrus jų vairuotojų darbo laikotarpius;

b) „registracijos lapas“ – specialiai registruotinai informacijai registruoti ir saugoti skirtas lapas, dedamas į kontrolės prietaisą, kurio rašymo įrenginys tame lape nepertraukiamai registruoja visą reikalingą informaciją;

c) „kontrolės prietaiso konstanta“ – įeinančio signalo dydžio, reikalingo, kad būtų parodytas ir fiksuotas nuvažiuotas vieno kilometro atstumas, skaitmeninė išraiška. Ši konstanta turi būti išreikšta arba apsisukimų skaičiumi kilometrui ($k = \dots \text{aps./km}$), arba impulsais kilometrui ($k = \dots \text{imp./km}$);

d) „transporto priemonės charakteristikos koeficientas“ – skaitmeninė išraiška, parodanti iš tos transporto priemonės dalies, kuri sujungta su kontrolės prietaisu (pavarų dėžės išėjimo veleno arba ašies), išėjimo signalo reikšmę transporto priemonei nuvažiavus vieną išmatuotą kilometrą normaliomis bandymo sąlygomis (žr. šio priedėlio VI skyriaus 4 punktą). Šis

koeficientas išreiškiamas arba apsisukimų skaičiumi kilometrui ($W = \dots$ aps./km), arba impulsais kilometrui ($W = \dots$ imp./km);

e) „padangų efektyvusis apskritimo ilgis“ – vidutinis atstumas, kurį nuriada transporto priemonės varantieji ratai per vieną jų apsisukimą. Šis atstumas turi būti išmatuojamas normaliomis bandymo sąlygomis (žr. šio priedėlio VI skyriaus 4 punktą) ir yra išreiškiamas taip: $l = \dots$ mm.

II. BENDRI KONTROLĖS PRIETAISO TECHNINIAI DUOMENYS IR FUNKCIJOS

Kontrolės prietaisas turi fiksuoti šiuos duomenis:

1. transporto priemonės nuvažiuotą atstumą;
2. transporto priemonės greitį;
3. vairavimo trukmę;
4. kitus darbo ar buvimo darbo vietoje laikotarpius;
5. pertraukas ir kasdienio poilsio laikotarpius;
6. korpuso, kuriame įdėtas registracijos lapas, atidarymo atvejus;
7. elektroninio kontrolės prietaiso, veikiančio pagal elektra gaunamus atstumo ir greičio daviklių signalus, – kiekvieną energijos tiekimo įrašymo įrenginiui (išskyrus apšvietimą), atstumo ir greičio davikliams nutrūkimą, trunkantį ilgiau nei 100 milisekundžių, ir kiekvieną atstumo ir greičio daviklių signalų perdavimo nutrūkimą.

Kai transporto priemonę vairuoja du vairuotojai, kontrolės įtaisas turi vienu metu dviejuose atskiruose lapuose aiškiai registruoti duomenis apie laikotarpius, išvardytus 3, 4 ir 5 punktuose.

III. KONTROLĖS PRIETAISO KONSTRUKCIJOS REIKALAVIMAI

A. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Kontrolės prietaise turi būti:
 - a) vizualieji prietaisai, rodantys:
 - nuvažiuotą atstumą (odometras),
 - greitį (spidometras),
 - laiką (laikrodis);
 - b) registravimo prietaisai:
 - nuvažiuoto atstumo registravimo prietaisas,
 - greičio registravimo prietaisas,

– vienas ar daugiau laiko registravimo prietaisų, kurie atitinka III skyriaus C dalies 4 punkte išdėstytus reikalavimus;

c) įrašymo įranga, registracijos lape atskirai žyminti:

– kiekvieną korpuso, kuriame tas lapas įdėtas, atidarymą,

– elektroniniame kontrolės prietaise, apibūdintame II skyriaus 7 punkte, – kiekvieną energijos tiekimo įrašymo įrenginiui (išskyrus apšvietimą) nutrūkimą, trunkantį ilgiau nei 100 milisekundžių, ne vėliau, kai vėl pradedama tiekti energija,

– elektroniniame kontrolės prietaise, apibūdintame II skyriaus 7 punkte, – kiekvieną energijos tiekimo atstumo ir greičio davikliams nutrūkimą, trunkantį ilgiau nei 100 milisekundžių, ir kiekvieną atstumo ir greičio daviklių signalų perdavimo nutrūkimą.

2. Bet kokių papildomų prietaisų, be jau minėtųjų, įrengimas neturi trukdyti tinkamam privalomųjų prietaisų darbui ar iškreipti jų rodmenų.

Kontrolės prietaisas oficialiam tipo patvirtinimui turi būti pateiktas visiškai sukomplektuotas, kartu su visais papildomais prietaisais.

3. Medžiagos

a) Visos kontrolės prietaiso sudedamosios dalys turi būti pagamintos iš pakankamai patvarių ir mechaniškai stiprių, turinčių nekintamas elektrines ir magnetines charakteristikas, medžiagų.

b) Visi kontrolės prietaiso sudedamųjų dalių arba jo gamybai naudojamų medžiagų pakeitimai prieš pradėdant prietaiso gamybą turi būti pateikti tipui patvirtinti anksčiau kontrolės prietaiso tipą patvirtinusiai institucijai.

4. Nuvažiuoto atstumo matavimas

Nuvažiuotas atstumas gali būti matuojamas ir registruojamas:

– judant pirmyn ir atbuline eiga arba

– judant tikrai pirmyn.

Bet koks judėjimo atbuline eiga registravimas jokių būdu neturi daryti įtakos kitų duomenų registravimo aiškumui ir tikslumui.

5. Greičio matavimas

a) Greičio matavimo ribos turi būti tokios, kokios nurodytos tipo patvirtinimo sertifikate.

b) Savasis matavimo prietaiso virpesių dažnis ir slopinimas turi būti toks, kad prietaisai, rodantys ir fiksuojantys greitį, galėtų pagal matavimo ribas reaguoti į pagreičio pokyčius iki 2 m/s^2 , neperžengiant leistinos paklaidos.

6. Laiko matavimas (laikrodis)

a) Laikrodžio nustatymo mechanizmas turi būti korpuso, kuriame yra registracijos lapas, viduje; kiekvienas šio korpuso atidarymas turi būti automatiškai registruojamas registracijos lape.

b) Jeigu registracijos lapo sukimosi pirmyn mechanizmą kontroliuoja laikrodis, tai laikas, per kurį šis iki galo prisuktas laikrodis teisingai veikia, turi būti ne mažiau kaip 10 proc. ilgesnis už laiką, per kurį užpildomas didžiausias į kontrolės įtaisą įdedamų registracijos lapų skaičius.

7. Apšvietimas ir apsauga

a) Vizualieji kontrolės prietaiso įrenginiai turi būti tinkamai apšviesti neakinama šviesa.

b) Įprastinėmis naudojimo sąlygomis visos vidinės kontrolės prietaiso dalys turi būti apsaugotos nuo drėgmės ir dulkių. Be to, siekiant išvengti nesankcionuoto korpuso atidarymo, korpusas turi būti pritaikytas plombavimui.

B. VIZUALIEJI PRIETAISAI

1. Nuvažiuoto atstumo indikatorius (odometras)

a) Mažiausia kontrolės prietaiso, rodančio nuvažiuotą atstumą, padalos vertė turi būti 0,1 kilometro. Hektometrus rodantys skaitmenys turi būti aiškiai atskirti nuo kilometrų rodančių skaitmenų.

b) Odometro skaitmenys turi būti aiškiai įskaitomi ir ne mažesni kaip 4 milimetrų.

c) Odometras turi registruoti ne mažiau kaip 99 999,9 kilometrų ridą.

2. Greičio indikatorius (spidometras)

a) Greičio skalė pagal nustatytas matavimo ribas turi būti vienodai suskirstyta paeiliui 1, 2, 5 ar 10 kilometrų per valandą greitį žyminčiomis padalomis. Greičio skalės padalos vertė (tarpas tarp dviejų brūkšnių) neturi viršyti 10 proc. skalėje nurodyto didžiausio galimo greičio.

b) Greičio dydžiai, esantys už matavimo ribų, skaitmenimis gali būti nežymimi.

c) Kiekvienos skalės padalos, žyminčios 10 kilometrų per valandą greičio skirtumą, plotis turi būti ne mažesnis kaip 10 milimetrų.

d) Indikatoriuje su rodykle atstumas tarp rodyklės ir ciferblato paviršiaus neturi viršyti 3 milimetrų.

3. Laiko indikatorius (laikrodis)

Laiko indikatorius turi būti matomas iš kontrolės prietaiso išorės, kad būtų galima aiškiai ir nedviprasmiškai perskaityti bei suprasti jo rodmenis.

C. REGISTRAVIMO PRIETAISAI

1. BENDROSIOS NUORODOS

a) Neatsižvelgiant į registracijos lapo formą (juosta ar diskas), prietaise turi būti žymuo, rodantis, kaip teisingai įdėti registracijos lapą, užtikrinant, kad sutaptų laikrodžio rodomas ir lape pažymėtas laikas.

b) Registracijos lapą sukantis mechanizmas turi būti sukonstruotas taip, kad registracijos lapas judėtų tolygiai ir jį būtų galima lengvai įdėti bei išimti.

c) Disko formos registracijos lapus sukantį įrenginį turi valdyti laikrodžio mechanizmas. Šiuo atveju lapas turi judėti ratu nepertraukiamai ir tolygiai, minimaliu 7 milimetrų per valandą greičiu, matuojant vidinę žiedo briauną, žyminčią greičio registravimo takelio kraštą.

Juostinio tipo prietaise, kuriame lapo traukimo pirmyn įrenginį kontroliuoja laikrodžio mechanizmas, tiesiaiegio judėjimo pirmyn greitis turi būti ne mažesnis kaip 10 milimetrų per valandą.

d) Duomenys apie nuvažiuotą atstumą, transporto priemonės greitį ir kiekvieną korpuso, kuriame yra registracijos lapas ar lapai, atidarymą turi būti registruojami automatiškai.

2. Nuvažiuoto atstumo registravimas

a) Kiekvienas nuvažiuoto atstumo kilometras registracijos lape turi būti registruojamas atitinkamoje koordinacinių sistemoje leidžiant ne daugiau kaip 1 milimetro nuokrypį.

b) Netgi tais atvejais, kai važiavimo greitis pasiekia viršutinę matavimo ribos liniją, įrašai apie nuvažiuotą atstumą turi būti aiškiai įskaitomi.

3. Greičio registravimas

a) Neatsižvelgiant į registracijos lapo formą, greičio registravimo adata paprastai turi judėti tiesia linija ir statmenai registracijos lapų judėjimo kryptims.

Tačiau registravimo adata gali judėti ir kreive, jeigu laikomasi šių sąlygų:

– adatos brėžiama linija turi būti statmena vidutiniam apskritimui (jeigu lapas yra disko formos) arba greičio registravimo takelio ašiai (jeigu lapas yra juostos formos);

– adatos brėžiamo kreivės spindulio ir greičio registravimo takelio pločio santykis yra ne mažesnis kaip 2,4 su 1, neatsižvelgiant į registracijos lapo formą;

– laiko skalės padalos turi kirsti registracijos takelį kreive tokiu pat spinduliu, kaip ir adatos nubrėžta linija. Tarpai tarp padalų laiko skalėje turi atitikti ne ilgesnį kaip vienos valandos laikotarpį.

b) Kiekvienas 10 kilometrų per valandą greičio pokytis registracijos lape turi būti pažymėtas ne mažesne kaip 1,5 mm pločio padala ties atitinkama koordinate.

4. Laiko registravimas

a) Kontrolės prietaisas turi būti sukonstruotas taip, kad vairavimo trukmė visuomet būtų registruojama automatiškai ir kad prireikus būtų galima perjungimo prietaisu atskirai užfiksuoti kitus laikotarpius:

i) ženklų – vairavimo trukmę;

ii) ženklų – visus kitus darbo laikotarpius;

iii) ženklų – kitus buvimo darbo vietoje laikotarpius, būtent:

– laukimo laiką, t. y. laiką, kurį vairuotojai turi likti savo darbo vietose tiksliai tam, kad atsakytų į telefono skambučius ir prireikus pradėtų važiuoti arba tęstų važiavimą toliau ar atliktų kitą darbą,

– laiką, praleistą šalia vairuotojo, kai transporto priemonė važiuoja,

– laiką, praleistą ant gulto, kai transporto priemonė važiuoja;

iv) ženklų – pertraukas darbo metu ir kasdienio poilsio laikotarpius.

Kiekviena Susitariančioji Šalis gali leisti visus ii ir iii papunkčiuose nurodytus laikotarpius registracijos lapuose, naudojamuose jos teritorijoje registruotose transporto priemonėse, žymėti ženklų .

b) Iš įrašų pobūdžio, jų padėties ir, jeigu būtina, 4 dalies a punkte nurodytų ženklų turi būti įmanoma aiškiai atskirti įvairius laikotarpius.

Įvairūs laikotarpiai registracijos lape turi būti atskiriami vieni nuo kitų pagal atitinkamo įrašo linijos storį arba pagal kokią nors kitą ne mažiau veiksmingą sistemą, leidžiančią lengvai perskaityti ir įvertinti registruotus duomenis.

c) Jeigu transporto priemonės ekipažą sudaro daugiau kaip vienas vairuotojas, 4 dalies a punkte nurodyta informacija turi būti registruojama dviejuose atskiruose lapuose, iš kurių kiekvienas lapas skirtas vienam vairuotojui. Šiuo atveju atskirų lapų judėjimą pirmyn turi užtikrinti vienas arba keli sinchroniškai veikiantys mechanizmai.

D. REGISTRAVIMO PRIETAISO KORPUSAS

1. Korpusas su registracijos lapu ar lapais ir laikrodžio nustatymo mechanizmu turi būti rakinamas.

2. Kiekvienas korpuso su registracijos lapu ar lapais ir laikrodžio nustatymo mechanizmu atidarymas turi būti automatiškai registruojamas lape ar lapuose.

E. ŽYMENYS

1. Kontrolės prietaiso ciferblate turi būti šie žymenys:

– šalia skaičiaus, kurį rodo atstumo registravimo prietaisas, turi būti atstumo matavimo vieneto santrumpa „km“,

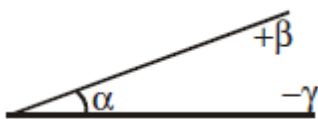
– šalia greičio skalės – žymuo „km/h“,

– spidometro matavimo ribos žymimos taip: „Vmin ... km/h, Vmax ... km/h“. Šis žymuo nėra būtinas, jeigu jis yra prie kontrolės prietaiso pritvirtintoje instaliavimo duomenų plokštelėje.

Tačiau šie reikalavimai netaikomi kontrolės prietaisams, patvirtintiems iki 1970 m. rugpjūčio 10 d.

2. Instaliavimo duomenų plokštelė turi būti nejudamai pritvirtinta prie kontrolės prietaiso, kad jį įrengus transporto priemonėje, būtų matoma ši informacija:

- įrenginio gamintojo pavadinimas ir adresas,
- gamintojo numeris ir pagaminimo metai,
- kontrolės prietaiso tipo patvirtinimo žymuo,
- įrenginio konstanta „ $k = \dots \text{aps./km}$ “ arba „ $k = \dots \text{imp./km}$ “,
- greičio matavimo diapazonas, nurodytas pagal 1 punktą (neprivaloma),
- jeigu kontrolės prietaiso jautrumas pasvirimo kampui galėtų daryti didesnę įtaką registruojamiesiems duomenims, o įrenginio pateikiami duomenys gali pakisti labiau nei nustatytos galimos paklaidos, tai leidžiamas nukrypimo kampas išreiškiamas taip:

čia α – tai kampas, matuojamas nuo įrenginio, kuriam prietaisas kalibruojamas, priekinės viršutinės plokštumos horizontalios padėties, o β ir γ atitinkamai išreiškia didžiausią leidžiamą nuokrypį aukštyrų ir žemyn nuo kalibravimo kampo α .

F. DIDŽIAUSIOS LEIDŽIAMOSIOS PAKLAIDOS (VIZUALIŲ IR REGISTRAVIMO PRIETAISŲ)

1. Bandymo stende prieš įrengimą:

a) nuvažiuotas atstumas:

1 proc. didesnis ar mažesnis už tikrąjį atstumą, kai šis yra ne trumpesnis nei 1 kilometras;

b) greitis:

3 km/h didesnis ar mažesnis už tikrąjį greitį;

c) laikas:

± dvi minutės per dieną ir daugiausia 10 minučių per septynias dienas tais atvejais, kai laikrodžio ėjimo laikas jį prisukus yra ne trumpesnis kaip šis laikas.

2. Instaliuojant:

a) nuvažiuotas atstumas:

2 proc. didesnis ar mažesnis už tikrąjį atstumą, kai šis yra ne mažesnis nei 1 kilometras;

b) greitis:

4 km/h didesnis ar mažesnis už tikrąjį greitį;

c) laikas:

± dvi minutės per dieną arba

± 10 minučių per septynias dienas.

3. Eksploatuojant:

a) nuvažiuotas atstumas:

4 proc. didesnis ar mažesnis už tikrąjį atstumą, kai šis yra ne mažesnis nei 1 kilometras;

b) greitis:

6 km/h didesnis ar mažesnis už tikrąjį greitį;

c) laikas:

± dvi minutės per dieną arba

± 10 minučių per septynias dienas.

4. Didžiausios paklaidos, nurodytos 1, 2 ir 3 punktuose, galioja esant 0°–40° C temperatūrai; temperatūra matuojama prie pat įrangos.

5. Didžiausios leidžiamosios paklaidos, nurodytos 2 ir 3 punktuose, matuojamos VI skyriuje nurodytomis sąlygomis.

IV. REGISTRACIJOS LAPAI

A. BENDROSIOS NUORODOS

1. Registracijos lapai turi būti tokie, kad netrukdytų prietaisui normaliai veikti ir kad juose padaryti įrašai būtų neištrinami, lengvai įskaitomi ir atpažįstami.

Esant normaliai oro drėgmei ir temperatūrai, registracijos lapų matmenys ir juose padaryti įrašai turi nepakisti.

Be to, lapai turi būti tokie, kad kiekvienas ekipažo narys, nesugadindamas jų ir nepakenkdamas įrašų įskaitomumui, galėtų įrašyti tokią informaciją:

a) pradedant naudoti lapą – savo vardą ir pavardę;

b) datą ir vietą, kur registracijos lapas buvo pradėtas naudoti, taip pat datą ir vietą, kur jis baigtas naudoti;

c) kiekvienos jam priskirtos transporto priemonės registracijos numerį, tiek pradėdamas pirmąją lapę įrašytą kelionę, tiek pakeitęs transporto priemonę, visu registracijos lapo naudojimo laikotarpiu;

d) odometro rodmenis:

– pirmosios lapę įrašytos kelionės pradžioje,

– paskutinės lapę įrašytos kelionės pabaigoje,

– jei per darbo dieną pakeičiama transporto priemonė (transporto priemonės, kuri jam buvo priskirta, odometro rodmenis ir transporto priemonės, kuri jam turi būti priskirta, odometro rodmenis);

e) kiekvieno transporto priemonės pakeitimo laiką.

Normaliomis saugojimo sąlygomis įrašai turi išlikti aiškiai įskaitomi ne mažiau kaip vienus metus.

2. Neatsižvelgiant į registracijos lapų formą, įrašų registravimo laikas turi būti ne trumpesnis kaip 24 valandos.

Jei siekiant padidinti nepertraukiamo registravimo galimybes, darbuotojams nesikišant, sujungiami keli diskai, jie turi būti sujungiami taip, kad pradedant registruoti kitame diske, nebūtų registravimo pertrūkių arba įrašų dubliavimo.

B. REGISTRACIJOS TAKELIAI IR JŲ GRADAVIMAS

1. Registracijos lapuose turi būti šie registracijos takeliai:

– takelis, skirtas tik duomenims apie greitį registruoti,

– takelis, skirtas tik duomenims apie nuvažiuotą atstumą registruoti,

– vienas ar keli takeliai duomenims apie vairavimo trukmę, kitus darbo ir buvimo darbo vietoje laikotarpius, vairuotojų pertraukas ir poilsio laikotarpius registruoti.

2. Takelis, skirtas greičiui registruoti, turi būti suskirstytas į padalas po 20 kilometrų per valandą ar mažiau. Greitis, atitinkantis kiekvieną skalės padalą, turi būti pažymėtas skaitmenimis prie kiekvienos padalos. Simbolis „km/h“ turi būti pažymėtas takelyje bent vieną kartą. Paskutinė skalės padala turi sutapti su viršutine matavimo riba.

3. Takelis, skirtas nuvažiuotam atstumui registruoti, turi būti išdėstytas taip, kad būtų galima nesunkiai nustatyti nuvažiuotų kilometrų skaičių.

4. Takelis arba takeliai, skirti 1 punkte nurodytiems laikotarpiams registruoti, turi būti pažymėti taip, kad būtų galima aiškiai atskirti įvairius laikotarpius.

C. REGISTRACIJOS LAPUOSE SPAUSDINAMA INFORMACIJA

Kiekviename lape turi būti spausdinama tokia informacija:

- gamintojo pavadinimas ir adresas arba įmonės pavadinimas,
- registracijos lapo pavyzdžio tipo patvirtinimo žymuo,
- kontrolės prietaisų, kuriuose lapas gali būti naudojamas, tipo ar tipų patvirtinimo žymuo,
- didžiausia galima greičio matavimo riba kilometrais per valandą.

Pagal minimalius papildomus reikalavimus kiekviename lape turi būti išspausdinta laiko skalė, suskirstyta padalomis taip, kad laikas būtų pažymėtas 15 minučių intervalais, o 5 minučių intervalai būtų nesunkiai nustatomi.

D. TUŠČIA VIETA, SKIRTA RANKA DAROMIEMS ĮRAŠAMS

Lapuose turi būti tuščios vietos, kad vairuotojai galėtų įrašyti bent tokią informaciją:

- vairuotojo vardą ir pavardę,
- datą ir vietą, kur registracijos lapas pradedamas naudoti, bei datą ir vietą, kur jis baigiamas naudoti,
- transporto priemonės ar transporto priemonių, kurios yra priskirtos vairuotojui registracijos lapo naudojimo laikotarpiu, valstybinį numerį ar numerius,
- transporto priemonės ar transporto priemonių, kurios yra priskirtos vairuotojui registracijos lapo naudojimo laikotarpiu, odometro rodmenis,
- laiką, kada transporto priemonė buvo pakeista.

V. KONTROLĖS PRIETAISO INSTALIAVIMAS

A. BENDRIEJI REIKALAVIMAI

1. Kontrolės prietaisas turi būti įrengtas transporto priemonėje taip, kad vairuotojas iš savo sėdimosios vietos aiškiai matytų spidometrą, nuvažiuotą atstumą fiksuojantį prietaisą ir laikrodį, bet kartu visos šių prietaisų dalys, įskaitant ir varomuosius elementus, turi būti apsaugotos nuo atsitiktinio sugadinimo.

2. Turi būti numatyta galimybė pritaikyti kontrolės prietaiso konstantą prie transporto priemonės techninių duomenų koeficiento, naudojant tinkamą įtaisą, vadinamą adapteriu.

Transporto priemonėse, kurios galinio tilto perdavimo skaičius yra du ar daugiau, turi būti įtaisytas perjungimo įtaisas, leidžiantis automatiškai suderinti šiuos perdavimų skaičius su transporto priemonėje įrengto kontrolės prietaiso perdavimų skaičiumi.

3. Instaliavus kontrolės prietaisą ir jį patikrinus, prie kontrolės prietaiso arba pačiame prietaise, aiškiai matomoje vietoje, pritvirtinama instaliavimo duomenų plokštelė. Kiekvieną kartą patvirtintam mechanikui ar dirbtuvei atlikus kontrolės prietaiso patikrą ir padarius bet kokius kontrolės prietaiso įtaisymo pakeitimus, senoji instaliavimo duomenų plokštelė pakeičiama nauja.

Plokštelėje turi būti nurodyti šie duomenys:

– patvirtinto mechaniko vardas ir pavardė ar remonto dirbtuvės pavadinimas, adresas arba įmonės pavadinimas,

– transporto priemonės techninių duomenų koeficientas „ $w = \dots$ aps./km“ arba „ $w = \dots$ imp./km“,

– padangų efektyvusis apskritimo ilgis „ $l = \dots$ mm“,

– transporto priemonės charakteristikos koeficiento nustatymo ir padangų efektyviojo apskritimo ilgio matavimo datos.

B. PLOMBAVIMAS

Turi būti užplombuotos šios dalys:

a) instaliavimo duomenų plokštelė, išskyrus atvejį, kai ji pritvirtinta taip, kad jos negalima nuimti nesugadinus joje padarytų žymų;

b) abu kontrolės prietaiso ir transporto priemonės sujungimo galai;

c) pats adapteris ir jo įjungimo į grandinę vietos;

d) perjungimo mechanizmas transporto priemonėms, kurių varančiojo tilto perdavimų skaičių yra du ar daugiau;

e) jungtys, jungiančios adapterį ir perjungimo mechanizmą su likusia kontrolės prietaiso dalimi;

f) korpusas, kaip reikalaujama pagal III skyriaus A dalies 7 punkto b papunktį.

Ypatingais atvejais tvirtinant kontrolės prietaiso tipą gali būti reikalaujama daugiau plombų, tuomet tipo patvirtinimo sertifikate turi būti nurodyta, kaip jos turi būti išdėstytos.

Tiktai tos plombos, kurios minėtos b, c ir e papunkčiuose, gali būti nuimtos avarijų ar kitais ypatingais atvejais; kiekvienas atvejis, kai šios plombos sulaužomos, turi būti užfiksuojamas rašytiniame akte, kuriame nurodoma tokio veiksmo priežastis, ir šis aktas pateikiamas kompetentingai institucijai.

VI. PATIKROS IR APŽIŪROS

Susitariančioji Šalis paskiria institucijas, kurios turi atlikti patikras ir apžiūras.

1. NAUJŲ AR SUTAIŠYTŲ PRIETAISŲ SERTIFIKAVIMAS

Kiekvienas naujas ar sutaisytas prietaisas, atsižvelgiant į III skyriaus F dalies 1 punkte nustatytas ribas, pripažįstamas tinkamai veikiančiu, tiksliai rodančiu bei teisingai registruojančiu, jį plombuojant pagal V skyriaus B dalies f papunkčio reikalavimus.

Šiuo tikslu Susitariančioji Šalis gali numatyti pirminę patikrą, kai tikrinama ir patvirtinama, kad naujas ar sutaisytas prietaisas atitinka patvirtintą tipą ir (arba) šio priedo bei jo priedėlių reikalavimus, arba gali perduoti teisę patikrinti gamintojams arba jų įgaliotiems asmenims.

2. ĮRENGIMAS

Transporto priemonėje įrengtas kontrolės prietaisas ir visa įranga turi atitikti didžiausių leidžiamų paklaidų reikalavimus, nustatytus III skyriaus F dalies 2 punkte.

Patikrinimo bandymus turi atlikti patvirtintas mechanikas ar remonto dirbtuvė savo atsakomybe.

3. PERIODINĖS PATIKROS

a) Periodinės transporto priemonėse įrengtų kontrolės prietaisų patikros turi būti atliekamos ne rečiau kaip kartą per dvejus metus ir gali būti atliekamos pačios transporto priemonės techninės apžiūros metu.

Atliekant tokias patikras tikrinama:

- ar tinkamai veikia kontrolės prietaisas,
- ar kontrolės prietaisas turi tipo patvirtinimo žymenį,
- ar pritvirtinta instaliavimo duomenų plokštelė,
- ar nepažeistos plombos ant kontrolės prietaiso ir kitų įrangos dalių,
- padangų efektyvusis apskritimo ilgis.

b) Ar laikomasi III skyriaus F dalies 3 punkto nuostatų, nurodančių didžiausias leidžiamas paklaidas, turi būti tikrinama kas šešeri metai, nors kiekviena Susitariančioji Šalis gali nustatyti trumpesnę laikotarpį tokiai transporto priemonių, registruotų jos teritorijoje, patikrai. Per tokias patikras turi būti pakeista instaliavimo duomenų plokštelė.

4. MATAVIMO PAKLAIDOS

Matavimo paklaidos įrengimo metu ir eksploatuojant turi būti matuojamos tokiomis sąlygomis, kurios laikomos standartinėmis bandymo sąlygomis:

- transporto priemonė turi būti visiškai sukomplektuota, tačiau be krovinio,
- slėgis padangose turi atitikti nurodytą jų gamintojo techninėse instrukcijose,
- padangų nusidėvėjimas turi atitikti teisės aktuose nustatytas leistinas ribas,
- transporto priemonės judėjimas: varikliu varoma transporto priemonė turi važiuoti lygiu paviršiumi tiesia linija 50 ± 5 km/h greičiu; jeigu užtikrinamas panašus tikslumas, bandymą galima atlikti ir specialiaame bandymų stende.

1 B PRIEDĖLIS

KELIŲ TRANSPORTO SRITYJE NAUDOJAMO SKAITMENINIO KONTROLĖS PRIETAISO SANDAROS, BANDYMO, ĮRENGIMO IR TIKRINIMO REIKALAVIMAI

1 straipsnis

Preambulė

1. Kadangi šis priedėlis – tai adaptuotas 1985 m. gruodžio 20 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų I B priedas, šis priedas AETR susitarime neperrašomas, nes jis yra ilgas ir itin techninis. Visą oficialų tekstą ir visus vėlesnius jo pakeitimus Susitariančiosios Šalys turėtų paimiti iš Europos Sąjungos oficialiojo leidinio.

Todėl šiame 1 B priedėlyje tik pateikiamos nuorodos į atitinkamus Europos Sąjungos teisės aktus ir Oficialiojo leidinio numerius, kuriuose jie buvo skelbti, nurodant, kas konkrečiai iš to priedo buvo pritaikyta AETR susitarimui.

2. Siekiant, kad tą AETR susitarimui pritaikytą priedą būtų lengviau naudoti ir matyti visą tekstą, Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos sekretoriatas parengs suvestinę jo redakciją. Tačiau ši redakcija neturės teisinės galios. Parengta oficialiomis JT Europos ekonomikos komisijos kalbomis prireikus ji bus atnaujinama.

2 straipsnis

Įvadinės nuostatos į 1 B priedėlį

1. Vadovaujantis šio priedėlio 1 straipsnio 1 dalimi, Susitariančiųjų Šalių prašoma naudotis I B priedu, pateikiamu 2002 m. birželio 13 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 1360/2002 ir 2004 m. kovo 5 d. Komisijos reglamente (EB) Nr. 432/2004, kuriais septintą ir aštuntą kartą su technikos pažanga derinamas Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85 dėl kelių transporto priemonėse naudojamų tachografų.

2. Šiame 1 B priedėlyje:

2.1. Kairiojoje skiltyje nurodytos sąvokos turi būti pakeistos dešiniojoje skiltyje nurodytomis sąvokomis:

<i>I B priede vartojamos sąvokos</i>		<i>AETR vartojamos sąvokos</i>
Valstybės narės		Susitariančiosios Šalys
MS		CP
Priedas (I B)	keičiama į	Priedėlis (I B)
Priedėlis		Priedėlio dalis
Reglamentas		Susitarimas arba AETR
Bendrija		JT EEK

2.2. Kairiojoje skiltyje pateiktos nuorodos į teisės aktus keičiamos į dešiniojoje skiltyje pateiktas nuorodas:

<i>Europos Bendrijos teisės aktai</i>		<i>Jungtinių Tautų Europos ekonomikos komisijos teisės aktai</i>
Tarybos reglamentas (EEB) Nr. 3821/85		AETR
Tarybos direktyva Nr. 92/23/EEB	keičiama į	EEK taisyklė Nr. 54
Komisijos direktyva Nr. 95/54/EB, derinanti su technikos pažanga Tarybos direktyvą 72/245/EEB		EEK taisyklė Nr. 10

2.3. Toliau išvardijami teisės aktai ar atskiros nuostatos, kurioms nėra atitinkančių EEK teisės aktų ar nuostatų arba dėl kurių būtina pateikti daugiau informacijos. Šie teisės aktai ar informacija nurodoma tik kaip informacijos šaltinis.

2.3.1. Ribos, kurių laikantis įrengiami greičio ribotuvai, kaip apibrėžta I B priedo / 1 B priedėlio I dalies („Apibrėžimai“) bb punkte, atitinka 1992 m. vasario 10 d. Tarybos direktyvos Nr. 92/6/EEB (OL L 57, 1992 3 2) nuostatas.

2.3.2. Atstumų matavimas, kaip apibrėžta I B priedo / 1 B priedėlio I dalies („Apibrėžimai“) u punkte, atitinka 1997 m. liepos 22 d. Tarybos direktyvos Nr. 97/27/EB, su paskutiniais pakeitimais (OL L 233, 1997 8 25), nuostatas.

2.3.3. Transporto priemonės identifikacija, kaip apibrėžta I B priedo / 1 B priedėlio I dalies („Apibrėžimai“) nn punkte, atitinka 1975 m. gruodžio 18 d. Tarybos direktyvos Nr. 76/114/EEB (OL L 24, 1976 1 30) nuostatas.

2.3.4. Nuostatos dėl saugumo atitinka nuostatas, išdėstytas 1995 m. balandžio 7 d. Tarybos rekomendacijoje Nr. 95/114/EB dėl bendrų informacinių technologijų saugumo vertinimo kriterijų (ITSEC) (OL L 93, 1995 4 26).

2.3.5. Asmenų apsauga asmens duomenų tvarkymo ir laisvo asmens duomenų judėjimo klausimais atitinka 1995 m. spalio 24 d. Tarybos direktyvos Nr. 95/46/EB, su paskutiniaisiais pakeitimais (OL L 281, 1995 11 23), nuostatas.

2.4. Kitos keičiamos arba išbraukiamos nuostatos:

2.4.1. 172 reikalavimo tekstas išbraukiamas, o vietoj jo įrašoma „Rezervuota“.

2.4.2. 174 reikalavimas keičiamas taip:

„kortelę išduodančios Susitariančiosios Šalies skiriamasis ženklas. Ne ES Susitariančiųjų Šalių skiriamieji ženklai yra ženklai, atitinkantys 1968 m. Vienos kelių eismo konvenciją arba 1949 m. Ženevos kelių eismo konvenciją“.

2.4.3. 178 reikalavime pateiktos ES vėliavos pavyzdyje, raides „MS“, kurios reiškia valstybę narę (angl. *Member State*), pakeisti raidėmis „CP“, kurios reiškia Susitariančiąją Šalį (angl. *Contracting Party*); ne ES Susitariančiosios Šalies vėliava neprivaloma.

2.4.4. 181 reikalavimas keičiamas taip:

„Pasikonsultavusios su JT / EEK sekretoriatu, Susitariančiosios Šalys gali naudoti papildomas spalvas ir žymenis, pvz., apsaugos elementus, jei tai nepažeidžia kitų šio priedėlio nuostatų“.

2.4.5. 278 reikalavimas keičiamas taip:

„Funkcinio suderinamumo bandymus atlieka viena kompetentinga tarnyba“.

2.4.3. 291–295 reikalavimai išbraukiami, o vietoj jų įrašoma „Rezervuota“.

2.4.7. 9 priedėlio / AETR priedėlio 9 dalies („Tipo patvirtinimas. Būtinausių bandymų sąrašas“) 1 skirsnio 1.1 poskirsnio įvadinis sakinytis keičiamas taip:

„Į kontrolės prietaiso (ar jo sudedamųjų dalių) arba tachografo kortelių tipo patvirtinimo procedūrą įeina:“.

2 PRIEDĖLIS

PATVIRTINIMO ŽYMUO IR SERTIFIKATAI

I. PATVIRTINIMO ŽYMUO

1. Patvirtinimo žymuo turi būti:

Stačiakampio formos, kuriame turi būti įrašyta raidė „e“ ir sutartinis šalies, išdavusios patvirtinimą, skiriamasis numeris:

Vokietija	1	Slovakija	27
Prancūzija	2	Baltarusija	28

Italija	3	Estija	29
Nyderlandai	4	Moldova	30
Švedija	5	Bosnija ir Hercegovina	31
Belgija	6	Latvija	32
Vengrija	7	Lichtenšteinas	33
Čekija	8	Bulgarija	34
Ispanija	9	Kazachstanas	35
Serbija	10	Lietuva	36
Jungtinė Karalystė	11	Turkija	37
Austrija	12	Turkmėnistanas	38
Liuksemburgas	13	Azerbaidžanas	39
Šveicarija	14	Buvusi Jugoslavijos Respublika	40
		Makedonija	
Norvegija	16	Andora	41
Suomija	17	Uzbekistanas	44
Danija	18	Ukraina	46
Rumunija	19	Kipras	49
Lenkija	20	Malta	50
Portugalija	21	Albanija	54
Rusijos Federacija	22	Armėnija	55
Graikija	23	Juodkalnija	56
Airija	24	San Marinas	57
Kroatija	25	Monakas	59
Slovėnija	26		

Tolesni numeriai skiriami:

i) 1958 m. Sutarties dėl vienodų patvirtinimo sąlygų priėmimo ir abipusio motorinių transporto priemonių įrangos ir dalių patvirtinimo pripažinimo Susitariančiosiems Šalims – tokie pat numeriai, kurie buvo paskirti šioms šalims pagal minėtąją sutartį;

ii) šalims, kurios nėra 1958 m. sutarties Susitariančiosios Šalys, – chronologine tvarka, kuria jos ratifikuoja šią sutartį arba prisijungia prie jos;

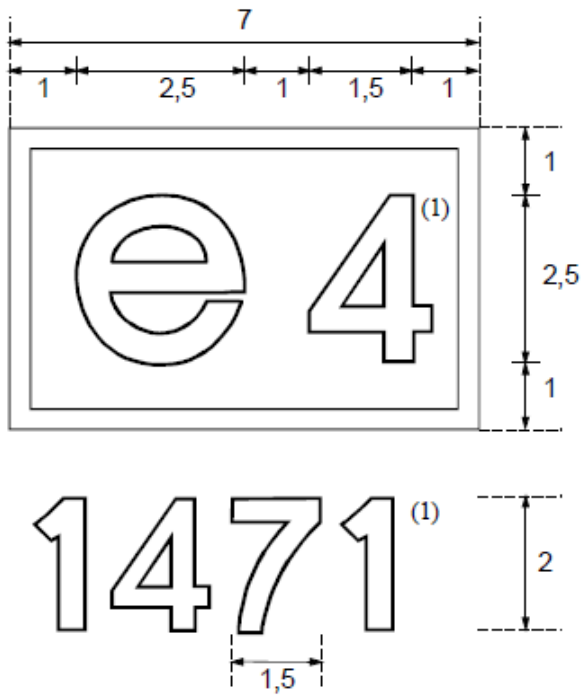
ir

patvirtinimo numeris turi atitikti kontrolės prietaisui ar registracijos lapui išduoto patvirtinimo sertifikato numerį, kuris suteikiamas atitinkamo kontrolės prietaiso prototipui ar registracijos lapo pavyzdžiui, pažymimas bet kurioje vietoje prie pat stačiakampio.

Pastaba. Norint, kad ateityje sutaptų sutartiniai skiriamieji numeriai, nurodyti 1958 m. Sutartyje ir AETR susitarime, naujoms Susitariančiosiems Šalims abiejose sutartyse turėtų būti skiriamas tas pats skiriamasis numeris.

2. Patvirtinimo žymuo turi būti kiekvieno kontrolės prietaiso komplekto instaliavimo duomenų plokštelėje ir kiekviename registracijos lape. Jis turi būti neištrinamas ir visada aiškiai įskaitomas.

3. Toliau pateikti patvirtinimo žymens matmenys nurodyti milimetrais. Šie matmenys yra minimalūs. Santykis tarp matmenų turi būti išlaikomas.

(1) Šie skaičiai pateikti tik kaip pavyzdžiai.

II. 1 PRIEDĖLIO REIKALAVIMUS ATITINKANČIŲ GAMINIŲ TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATAS

Suteikusi tipo patvirtinimą, Susitariančioji Šalis prašymo pateikėjui išduoda tipo patvirtinimo sertifikatą, atitinkantį toliau pateiktą pavyzdį. Susitariančiosios Šalys kitoms Susitariančiosioms Šalims išsiunčia šio dokumento kopijas, kad jos žinotų apie suteiktus ar atšauktus tipo patvirtinimus.

Tipo patvirtinimo sertifikatas

Kompetentingos institucijos pavadinimas

.....

Pranešimas apie*:

* Nereikalingus punktus išbraukti.

- kontrolės prietaiso tipo patvirtinimą
- kontrolės prietaiso tipo patvirtinimo atšaukimą
- registracijos lapo pavyzdžio patvirtinimą
- registracijos lapo pavyzdžio patvirtinimo atšaukimą

- Patvirtinimo Nr.
1. Prekės ženklas ar pavadinimas
 2. Pavyzdžio tipo pavadinimas
 3. Gamintojo pavadinimas
 4. Gamintojo adresas
 5. Pateikta patvirtinti (data)
 6. Patikrinta (vieta)
 7. Patikrinimo protokolo data ir numeris
 8. Tipo patvirtinimo data
 9. Tipo patvirtinimo atšaukimo data
 10. Kontrolės prietaiso, kuriam skirtas registracijos lapas, tipas ar tipai
 11. Vieta
 12. Data
 13. Pridedama aprašomieji dokumentai

14. Pastabos

.....
(Parašas)

III. 1 B PRIEDĖLIO REIKALAVIMUS ATITINKANČIŲ GAMINIŲ TIPO PATVIRTINIMO SERTIFIKATAS

Suteikusi tipo patvirtinimą, Susitariančioji Šalis prašymo pateikėjui išduoda tipo patvirtinimo sertifikatą, atitinkantį toliau pateiktą pavyzdį. Susitariančiosios Šalys kitoms Susitariančiosioms Šalims išsiunčia šio dokumento kopijas, kad jos žinotų apie suteiktus ar atšauktus tipo patvirtinimus.

1 B priedėlių atitinkančių gaminių tipo patvirtinimo sertifikatas

Kompetentingos institucijos pavadinimas

Pranešimas dėl (1):

tipo patvirtinimo

- tipo patvirtinimo atšaukimo
- kontrolės prietaiso modelio
- kontrolės prietaiso sudedamosios dalies (2)
- vairuotojo kortelės
- remonto dirbtuvės kortelės
- įmonės kortelės
- inspektoriaus kortelės

Tipo patvirtinimo Nr.

1. Gamintojo ar firminis ženklas

2. Modelio pavadinimas

3. Gamintojo pavadinimas

4. Gamintojo adresas

5. Pateikta patvirtinti (data)

6. Bandymą atlikusi laboratorija ar laboratorijos

7. Protokolų data ir Nr.

8. Tipo patvirtinimo data

9. Tipo patvirtinimo atšaukimo data

10. Kontrolės prietaiso sudedamosios (-ųjų) dalies (-ių) modelis (-iai), kuriame (-iuose) sudedamoji dalis skirta naudoti

11. Vieta

12. Data

13. Pridedami aprašomieji dokumentai

14. Pastabos (taip pat vieta antspaudams, jei jų prireiktų)

.....
(Parašas)

(1) Pažymėkite atitinkamus langelius.

(2) Nurodykite sudedamąją dalį, dėl kurios išrašomas šis pranešimas.

3 PRIEDĖLIS

PAVYZDINĖS FORMOS

Vadovaujantis šio Susitarimo 12 *bis* straipsniu, vežėjai gali naudoti toliau pateiktas pavyzdines formas, padedančias atlikti patikras keliuose:

1. Vairuotojo veiklos laikotarpių patvirtinimo blankas naudojamas, kai vairuotojas nedirbo dėl ligos arba dėl kasmetinių atostogų arba vairavo transporto priemonę, kuriai netaikomas AETR, kaip nustatyta šio Susitarimo 2 straipsnyje.

Nurodymai dėl naudojimo

(Jei tik įmanoma, šį tekstą reikia išspausdinti kitoje blanko pusėje)

a) Visus šio blanko laukelius transporto ūkio subjektas ir vairuotojas privalo užpildyti **iki kelionės**.

b) Teksto blanke keisti negalima.

c) Blankas galioja tik tuomet, jei yra pasirašytas ir įgalioto transporto ūkio subjekto atstovo, ir paties vairuotojo. Jei tai individuali įmonė, vairuotojas pasirašo ir įmonės vardu, ir kaip vairuotojas. Galioja tik pasirašytas originalus egzempliorius.

d) Šis blankas gali būti išspausdintas ant transporto ūkio subjekto firminio blanko. Informacija, kurią būtina pateikti 1–5 dalyse, gali būti pateikta kaip firminio blanko dalis. Prie parašo, tačiau ne vietoj jo, gali būti uždėtas transporto ūkio subjekto antspaudas.

e) Visa kita informacija pagal nacionalinius ar regioninius reikalavimus turi būti pateikta kitoje blanko pusėje.

f) Jei blankas surašytas kita nei anglų ar prancūzų kalba, virš jo antraštės valstybine kalba turi būti palikta antraštė anglų ir prancūzų kalbomis. Kai originalas surašomas kita nei anglų kalba, pagrindinėje blanko dalyje prie teksto ta kita kalba turi būti paliktas tekstas anglų kalba (žr. pridėtą pavyzdį).

2. *(Rezervuota kitai galimai formai)...*

ATTESTATION OF ACTIVITIES* / FORMULAIRE D'ATTESTATION D'ACTIVITES*

VAIRUOTOJO VEIKLOS LAIKOTARPIŲ PATVIRTINIMAS*

(PAGAL REGLAMENTĄ (EB) Nr. 561/2006 ARBA AETR SUSITARIMĄ** /
*REGULATION (EC) 561/2006 OR THE AETR***)

Pildoma spausdinant lotyniškais rašmenimis ir pasirašoma prieš kelionę / *To be filled in by
typing in Latin characters and signed before a journey*

Saugoma su kontrolės įtaisų įrašų originalais, kai juos būtina saugoti / *To be kept with the
original control device records wherever they are required to be kept*

Klaidingas patvirtinimas laikomas pažeidimu / *False attestations constitute an infringement*

* Šio blanko elektroninę ir spausdinti skirtą versijas galima rasti internete adresu / *This form is available in electronic and printable versions at the following address: <http://www.unece.org/trans/main/scl/aetr.html>.*

** Europos šalių susitarimas dėl kelių transporto priemonių ekipažų, važinėjančių tarptautiniais maršrutais, darbo / *European Agreement concerning the Work of Crews of Vehicles engaged in International Road Transport.*

Šią dalį pildo įmonė / *Part to be filled in by the undertaking*

1. Įmonės pavadinimas / *Name of the undertaking*

2. Adresas, pašto indeksas, miestas / *Street address, postal code, city*

Šalis / *Country*

3. Telefono numeris (su tarptautiniu kodu) / *Telephone number (including international prefix)*

4. Fakso numeris (su tarptautiniu kodu) / *Fax number (including international prefix)*

5. Elektroninio pašto adresas / *e-mail address*

Aš, toliau pasirašęs, / I, the undersigned

6. Vardas, pavardė / *Name and first name*

7. Pareigos įmonėje / *Position in the undertaking*

pareiškiu, kad vairuotojas / declare that the driver

8. Vardas, pavardė / *Name and first name*

9. Gimimo data (metai, mėnuo, diena) / *Date of birth (day/month/year)*

10. Vairuotojo pažymėjimo, tapatybės kortelės arba paso numeris / *Driving licence or identity card or passport number*

11. Įmonėje įdarbintas (metai, mėnuo, diena) / *who has started to work at the undertaking on (day/month/year)*

laikotarpiu / *for the period*

12. nuo (metai, mėnuo, diena, laikas) / *from (hour/day/month/year)*

13. iki (metai, mėnuo, diena, laikas) / *to (hour/day/month/year)*

14. buvo laikinai nedarbingas*** / *was on sick leave*

15. buvo kasmetinėse atostogose*** / *was on annual leave*

16. atostogavo ar ilsėjosi*** / *was on leave or rest*

17. vairavo transporto priemonę, kuriai netaikomas Reglamentas (EB) Nr. 561/2006 arba AETR*** / *drove a vehicle exempted from the scope of Regulation (EC) 561/2006 or the AETR*

18. nevairavo, tačiau dirbo kitus darbus*** / *performed other work than driving*

19. buvo darbe*** / *was available*

20. Vieta / *Place* Data / *date*

Parašas / *Signature*

*** Galima pažymėti tik vieną langelį / *Choose only one box.*

21. Aš, vairuotojas, patvirtinu, kad minėtu laikotarpiu nevairavau transporto priemonės, kuriai taikomas reglamentas (EB) Nr. 561/2006 arba AETR / *I, the driver, confirm that I have not been driving a vehicle falling under the scope of Regulation (EC) 561/2006 or the AETR during the period mentioned above*

22. Vieta / *Place* Data / *date*

Vairuotojo parašas / *Signature of the driver*

PASIRAŠYMO PROTOKOLAS

Pasirašymo protokolas

Pasirašydami Europos šalių susitarimą dėl kelių transporto priemonių ekipažų, važinėjančių tarptautiniais maršrutais, darbo, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys susitarė:

Susitariančiosios Šalys pareiškia, kad šis Susitarimas neturės poveikio nuostatomis, kurios atitinkamais atvejais vėliau gali būti numatytos dėl darbo trukmės ir paskirstymo.

Dėl Susitarimo 4 straipsnio

Šio Susitarimo 4 straipsnio 1 dalies nuostatomis neįpareigojama tam tikrų kategorijų transporto priemonių eismo tam tikromis dienomis ar valandomis draudimų, taikomų valstybėje, kurioje registruota vežimą vykdanči transporto priemonė, taikyti kitoje valstybėje. 4 straipsnio 2 dalies nuostatomis nedraudžiama Susitariančiąjai Šaliai savo teritorijoje taikyti savo vidaus įstatymų ir kitų teisės aktų normas, draudžiančias tam tikrų kategorijų transporto priemonių eismą tam tikromis dienomis ar valandomis.

Kiekviena Susitariančioji Šalis, kuri, būdama šio Susitarimo 4 straipsnio 2 dalyje minimo specialaus susitarimo šalis, leidžia transporto priemonėms, registruotoms valstybėje, kuri yra šio Susitarimo Susitariančioji Šalis, tačiau nėra minėto specialaus susitarimo šalis, vykdyti tarptautinį vežimą maršrutu, prasidedančiu ir besibaigiančiu minėto specialaus susitarimo šalių teritorijose, gali, sudarydama dvišalius ar daugiašalius susitarimus dėl tokio vežimo, nustatyti sąlygą, kad tokius vežimus vykdančios ekipažai valstybių, minėto specialaus susitarimo šalių teritorijose laikytųsi minėto specialaus susitarimo nuostatų.

Dėl Susitarimo 12 straipsnio

Toliau pasirašę asmenys įsipareigoja, įsigaliojus šiam Susitarimui, aptarti pataisą, papildančią šį Susitarimą nuostata, numatančią naudoti patvirtinto tipo kontrolės prietaisą, kuris, įrengtas transporto priemonėje, kuo labiau pakeistų individualios kontrolės knygele.

Dėl Susitarimo 14 straipsnio

Susitariančiosios Šalys pripažįsta, kad būtų pageidautina, jog:

– kiekviena Susitariančioji Šalis priimtų priemones, būtinas pradėti procesinius veiksmus už šio Susitarimo nuostatų pažeidimus ne tik tais atvejais, kai pažeidimai įvykdomi jos teritorijoje, bet ir tais atvejais, kai juos Susitariančiojoje Šalyje įregistruota tarptautinio vežimo keliais transporto priemonė įvykdo kitos valstybės teritorijoje;

– jos galėtų teikti viena kitai pagalbą skiriant sankcijas už įvykdytus pažeidimus.

Dėl Susitarimo priedo

Nepaisant šio Susitarimo priedo bendrųjų nuostatų 4 straipsnio, Šveicarijai leidžiama netaikyti reikalavimo, kad darbdaviai privalo pasirašyti ant savaitinių ataskaitų atskirose kontrolės knygelėse.

TAI PATVIRTINDAMI, toliau nurodyti tinkamai įgalioti asmenys pasirašė šį Protokolą.

SUDARYTA tūkstantis devyni šimtai septyniasdešimtųjų metų liepos pirmą dieną Ženevoje vienu egzemplioriumi anglų ir prancūzų kalbomis. Abu tekstai yra autentiški.
